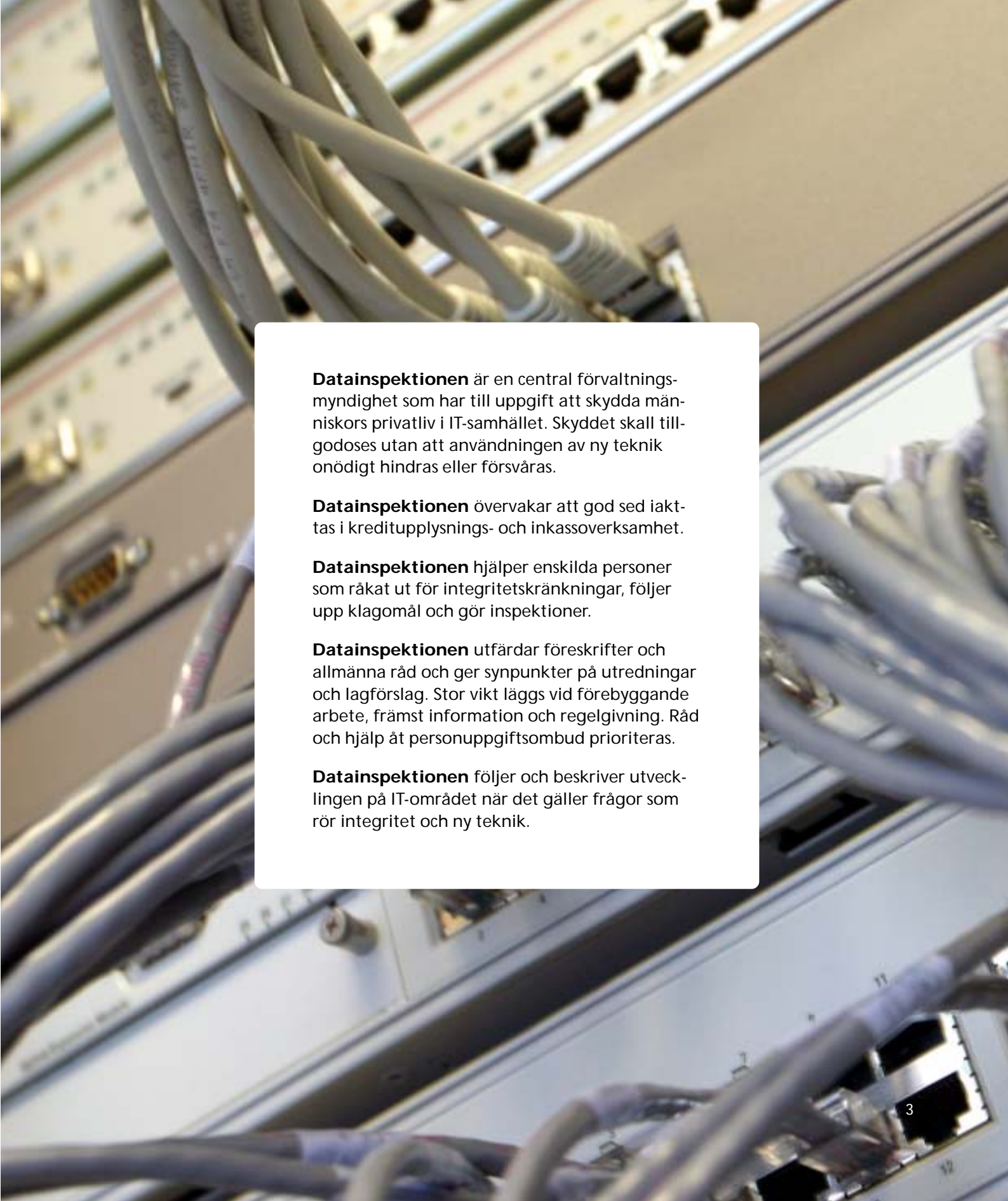

Datainspektionens
årsredovisning 2002

Innehåll

Året som gått	4
Omvärlden	6
Lagar	7
Verksamhetens mål	9
Organisation	10
Verksamhetsgren 1 – Tillsyn över behandlingen av personuppgifter	11
Verksamhetsgren 2 – Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamheten	25
Verksamhetsgren 3 – Tillsyn över personregister inom polis- och tullsamarbetet	30
Övrig åiterrapportering enligt regleringsbrevet	33
24-timmarsmyndigheten	34
Jämställdhet, kompetensutveckling och etnisk mångfald	35
Styrelsen	36
Årsredovisning	37
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Anslagsredovisning	40
Finansieringsanalys	41
Likvida medel	42
Noter	43
Nyckeltal	45
Väsentliga uppgifter	46

Datainspektionen är en central förvaltningsmyndighet som har till uppgift att skydda människors privatliv i IT-samhället. Skyddet skall tillgodoseas utan att användningen av ny teknik onödigt hindras eller försvåras.

Datainspektionen övervakar att god sed iaktas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Datainspektionen hjälper enskilda personer som råkat ut för integritetskränkningar, följer upp klagomål och gör inspektioner.

Datainspektionen utfärdar föreskrifter och allmänna råd och ger synpunkter på utredningar och lagförslag. Stor vikt läggs vid förebyggande arbete, främst information och regelgivning. Råd och hjälp åt personuppgiftsombud prioriteras.

Datainspektionen följer och beskriver utvecklingen på IT-området när det gäller frågor som rör integritet och ny teknik.

Året som gått

Under den övergångstid som datalagen och personuppgiftslagen (PuL) har tillämpats jämsides har Datainspektionen haft ett förhöjt anslag för att klara alla de uppgifter som sjösättandet av PuL medförde. Nu är det tänkt att inspektionens verksamhet åter skall rymmas i den tidigare trängre kostymen, vilket inte är någon helt lätt uppgift. Hanteringen av PuL har nämligen visat sig vara mer komplicerad än vad de flesta trodde. För Datainspektionen gäller det nu att med minskade resurser alltså utföra ett kvalitativt acceptabelt arbete.

Trots att kravet på att minska kostymen har hängt över Datainspektionens verksamhet under året har ett stort antal inspektioner kunnat utföras. Inspektionen har försökt att lägga tonvikten på s.k. temainspektioner, dvs. en tillsynsverksamhet som avser flera objekt inom ett visst verksamhetsområde eller inom en viss bransch. Temainspektionerna läggs vanligen till grund för en rapport. Under verksamhetsåret 2002 har inspektionen lämnat ett antal sådana rapporter. Temainspektionernas främsta värde ligger i att en hel sektor eller bransch blir ordentligt genomlyst i ett dataskyddsperspektiv.

Datainspektionens informationsenhet har under året arbetat för högtryck och enligt min mening lyckats bra att med olika medel föra ut inspektionens budskap. När det gäller information skall särskilt framhållas att personuppgiftsombuden fyller en stor uppgift som informationsmottagare och vidare spridare. Därför satsar inspektionen litet extra på att serva personuppgiftsombuden. Det är en tacksam uppgift, allra helst som det märks ett tydligt gensvar.

Gränsdragningen mellan det skyddade området enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen och tillämpningen av PuL på det som publiceras på webbsidor har under 2002 liksom under tidigare år vällat problem. Nu ändras gränserna. Genom nya regler om utgivningsbevis kan från och med den 1 januari 2003 även andra aktörer än massmedieföretag få grundlagsskydd för sina webbsidor. Det blir alltså möjligt att på webbsidor lägga ut t.ex. sådana personuppgifter som är känsliga enligt PuL men som inte utgör förtal eller annat brott enligt den s.k. brottskatalogen i de aktuella grundlagarna. I detta sammanhang skall nämnas att de pressetiska reglerna inte är tillämpliga. En bättre tingens ordning skulle kanske kunna komma till stånd om ett straffrättsligt skydd för privatlivets fred tillskapades och om ett sådant stadgande också infördes i den nämnda brottskatalogen. Förhoppningsvis tas denna fråga upp av den övergripande integritetsskyddsutredning som regeringen har aviserat.

Datainspektionens internationella kontakter har fördjupats. Sverige är inte bara en del av den Europeiska unionen utan vi har från svensk sida förstås också starkt intresse av vad som sker på dataskyddsområdet i den övriga världen. Händelserna i USA den 11 september 2001 och andra terroristdåd har väckt en intensiv debatt om balansen mellan integritetsskydd och brottsbekämpning. Den lagstiftning som runt om i världen nu har tillkommit för att så effektivt som möjligt skydda mot terrorismen inskränker förstås den enskildes integritetsskyddssfär. Detta är ofrånkomligt. När ett femtiotal dataskyddschefer i september 2002 samlades till konferens i Cardiff varnade man i en kom-

muniké för att för mycket säkerhet på bekostnad av integriteten kan underminera de fri- och rättigheter man vill skydda. En i sanning svår balansgång!

Ulf Widebäck
Generaldirektör

Omvärlden

Dataskyddsdirektivet

Genom personuppgiftslagen (PuL) införlivades EG:s dataskyddsdirektiv¹ med svensk lagstiftning. Direktivet anger vilket skydd som skall finnas för enskilda vid behandling av personuppgifter. Tanken är att personuppgifter skall kunna flöda fritt inom EU till gagn för den inre marknaden. Direktivet är detaljerat och ger begränsat utrymme för de enskilda staterna att välja egna lösningar i lagstiftningen.

I direktivet föreskrivs att EU-kommissionen skall avge en rapport om direktivets genomförande, eventuellt försedd med lämpliga ändringsförslag. En rapport förväntas bli publicerad under våren 2003. Sverige verkar för ändringar som möjliggör en lagstiftning inriktad på missbruk och inte på hanteringen av personuppgifter generellt.

Nya frågor

Den snabba tekniska utvecklingen innebär ständigt nya frågeställningar. Mobilitet har blivit ett nyckelord som speglas i utformningen av nya tekniska hjälpmedel. Positioneringstjänster har börjat utvecklas för olika praktiska ändamål, vilket medför nya frågeställningar beträffande den personliga integriteten hos medborgarna. Möjligheterna att kommunicera med digitala bilder utvecklas alltmer. System för automatisk igenkänning av individer är ett ytterligare exempel på utveckling som kan medföra integritetshot, samtidigt som tekniken kan bidra till ökad säkerhet och trygghet. Möjligheterna att spåra individer ökar med olika tillämpningar där personliga certifikat används. Det finns anledning att under den kommande tiden uppmärksamma konflikter mellan intresset av ökad säkerhet och ökad spåringsmöjlighet.

Debatten om balansen mellan integritet och brottsbekämpning har fortsatt mot bakgrund av världshändelserna.

Nya utredningar

En översyn av Datainspektionens verksamhet och finansiering redovisades i början av år 2002 i betänkandet (SOU 2002:2) *Datainspektionen – kompetens, effektivitet, service*. Efter remissbehandling bedömde regeringen att översynen inte föranleder några mera omfattande förändringar när det gäller inspektionens roll och uppgifter samt att tillsynsverksamheten i huvudsak som hittills bör vara anslagsfinansierad.

En särskild utredare har under året haft regeringens uppdrag att se över PuL i syfte att, inom ramen för EG-direktivet, åstadkomma ett regelverk som mera tar sikte på missbruk av personuppgifter. Utredningsuppdraget skall redovisas senast den 31 mars 2003.

Regeringen har aviserat en parlamentarisk utredning med uppgift att kartlägga, analysera och utvärdera lagstiftning som berör den enskildes integritet.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

Lagar

Datainspektionen är tillsynsmyndighet för personuppgiftslagen, kreditupplysningslagen och inkassolagen.

Personuppgiftslagen (PuL)

PuL har till syfte att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. PuL bygger på gemensamma regler som har beslutats inom EU, det s.k. dataskyddsdirektivet. Lagen omfattar behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad samt även manuellt förda personregister. Rent privat behandling av personuppgifter är undantagen. Undantag gäller även med hänsyn till offentlighetsprincipen samt tryck- och yttrandefriheten.

Särregler i annan lagstiftning tar över bestämmelserna i PuL. Antalet författningar med särregler är stort. Exempelvis finns särskilda lagar om behandlingen av personuppgifter inom skatteförvaltningen, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och polisverksamheten. Under år 2002 har bl.a. en ny lag om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten trätt i kraft. Ett antal nya förordningar med föreskrifter om behandling av personuppgifter har också utfärdats under året. Det gäller bl.a. en förordning om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och en förordning om behandling av personuppgifter i Kungl. bibliotekets digitala kulturarvsprojekt.

I PuL anges grundläggande krav på behandling av personuppgifter samt när behandling är tillåten. För behandling av känsliga uppgifter finns särskilt restriktiva bestämmelser. Lagen bygger i hög grad på samtycke från den registrerade. Vidare innehåller PuL bestämmelser om information till de registrerade, om korrigerings- och rättelse av personuppgifter och om säkerhet vid behandling.

Databehandling av personuppgifter skall anmälas till Datainspektionen, där anmälningarna förs in i ett offent-

ligt register. Omfattande undantag från anmälningskyldigheten finns föreskrivna i lagen, personuppgiftsförordningen och föreskrifter från Datainspektionen.

Undantag från anmälningskyldigheten gäller bl.a. när ett personuppgiftsombud har utsetts och anmälts till inspektionen. Ett personuppgiftsombud har till uppgift att självständigt kontrollera den personuppgiftsansvariges behandlingar. Vissa särskilt integritetskänsliga behandlingar skall alltid anmälas till Datainspektionen för förhandskontroll.

Datainspektionens huvuduppgifter när det gäller PuL är att utöva tillsyn bl.a. genom inspektioner, att bedriva informationsverksamhet samt att ge ut föreskrifter och allmänna råd. Datainspektionen har även fått till uppgift att avge yttranden över förslag till s.k. branschöverenskommelser.

PuL kompletteras av regeringens föreskrifter i personuppgiftsförordningen (1998:1191). Under året har ytterligare bestämmelser införts i förordningen om överföring av uppgifter till tredje land.

Under år 2002 har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att se över PuL i syfte att, inom ramen för EG-direktivet om personuppgifter, åstadkomma ett regelverk som mera tar sikte på missbruk av personuppgifter.

Kreditupplysningslagen

Kreditupplysningsföretagen samlar in uppgifter om företagens ekonomiska förhållanden och om enskilda personers ekonomiska och personliga förhållanden. Alla personer över 15 år finns registrerade hos de största kreditupplysningsföretagen.

Kreditupplysningslagen, som tillkom år 1973, är främst en integritetslagstiftning, men lagen skall också bidra till en effektivt fungerande kreditupplysningsverksamhet.

Den som bedriver kreditupplysningsverksamhet behöver normalt tillstånd från Datainspektionen. Tillstånd får meddelas endast om verksamheten kan antas bli bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Genom bl.a. inspektioner kontrollerar Datainspektionen hur kreditupplysningslagen efterlevs.

Inkassolagen

Den som skall driva in fordringar för någon annans räkning, eller fordringar som har övertagits för indrivning,

måste normalt ha Datainspektionens tillstånd. För att få tillstånd krävs att någon i företagets ledning har sakkunskap inom inkassoområdet och är omdömesgill. Datainspektionen bedömer om kraven är uppfyllda och ser till att företaget iakttar god inkassosed.

Övrigt

Enligt en särskild bestämmelse i polisdatalagen tillämpas datalagen fortfarande till utgången av år 2003 för polisregister som förs med Datainspektionens tillstånd.

Verksamhetens mål

Enligt regeringens regleringsbrev för budgetåret 2002 har det övergripande målet för Datainspektionen varit att värna integriteten vid behandling av personuppgifter.

I regleringsbrevet har Datainspektionens verksamhet delats in i följande verksamhetsgrenar med angivna verksamhetsmål.

Verksamhetsgren 1. Tillsyn över behandlingen av personuppgifter

Mål 1: Datainspektionen skall säkerställa att behandlingen av personuppgifter inte medför otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet. Målet skall nås utan att användningen av teknik onödigt hindras eller försåras.

Mål 2: Datainspektionen skall aktivt arbeta för att det kommer till stånd en ökad självreglering genom bl.a. flera branschöverenskommelser.

Verksamhetsgren 2. Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet

Mål: Datainspektionen skall säkerställa att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Verksamhetsgren 3. Tillsyn över personregister inom polis- och tullsamarbetet

Mål: Datainspektionen skall säkerställa att individers rättigheter inte kränks vid registrering, utlämnande och användning av personuppgifter.

När det gäller organisationsstyrning har i regleringsbrevet angetts att målet är att hög tillgänglighet och god service skall präglade Datainspektionens verksamhet, att inriktningen skall vara att information och service i så hög utsträckning som möjligt skall vara elektroniskt tillgänglig och att Datainspektionen utvecklas till en 24-timmarsmyndighet i enlighet med intentionerna i regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram.

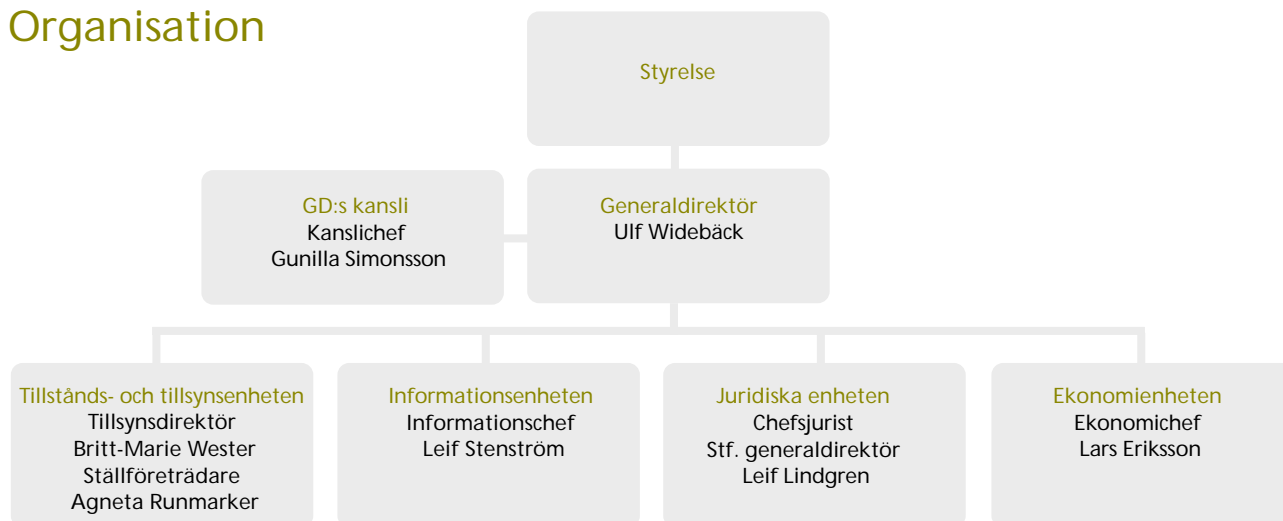
Jämförelsetal avseende kostnadsfördelning på verksamhetsgrenar för tidigare år än 2001 har inte varit möjliga att ta fram, eftersom en ny indelning i verksamhetsgrenar gjordes av regeringen fr.o.m. år 2001. Fullständig kostnadsfördelning har gjorts på de olika verksamhetsgrenar som nu gäller. Till kostnad per verksamhetsgren har således fördelats, såväl för år 2002 som i jämförelsetalen för år 2001, även kostnaderna för medverkan i lagstiftningsarbete, remissverksamhet, informations- och utbildningsinsatser samt medverkan i internationellt samarbete.

Regeringens återrapporteringskrav

Den närmare återrapporteringen i enlighet med regleringsbrevet finns på följande sidor:

Verksamhetsgren – Tillsyn över behandlingen av personuppgifter	Sidan 11
Verksamhetsgren – Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamheten	Sidan 25
Verksamhetsgren – Tillsyn över personregister inom polis- och tullsamarbetet	Sidan 30
Övrig återrapportering:	
Medverkan i lagstiftningsarbete och remissverksamhet	Sidan 33
Övriga informations- och utbildningsinsatser	Sidan 33
Övrig medverkan i internationellt samarbete	Sidan 34
Datainspektionens utveckling till 24-timmarsmyndighet	Sidan 34

Organisation

Generaldirektörens kansli

ansvarar för allmän administration, löne- och personaladministration, registratur, arkiv, det interna IT-stödet samt vaktmästeri. Kansliet består av en kanslichef, två dataråd samt fem administratörer.

Tillstånds- och tillsynsenheten

handlägger ärenden enligt personuppgifts-, inkasso- och kreditupplysningslagarna. Enheten handlägger inkomna klagomål, genomför inspektioner och följer upp tillsynsaktiviteter. Dessutom utarbetar man informationsmaterial, tillsynsrapporter och allmänna råd samt ansvarar för samråd med personuppgiftsombuden. Enheten består av en tillsynsdirektör som chef, ett dataråd som ställföreträdande chef samt elva jurister och tre IT-specialister.

Informationsenheten

informerar myndigheter, företag, organisationer, personuppgiftsombud, media och allmänheten om integritetsskyddsreglerna och Datainspektionens verksamhet. Informationsenheten arrangerar konferenser

och föreläsningar, producerar trycksaker och den periodiska skriften magasin DIrekt samt ansvarar för inspektionens webbplats. Ett call-center besvarar frågor per telefon och e-post. Enheten består av en informationschef och sex handläggare.

Juridiska enheten

ansvarar för arbetet med inspektionens regelgivning och remissverksamhet. Enheten biträder inom myndigheten i juridiska frågor som är av principiell betydelse eller av särskilt komplicerad natur. Juridiska enheten svarar för bevakning och samordning av inspektionens internationella arbete. Enheten består av en chefsjurist, två dataråd, ett internationellt dataråd och ytterligare en jurist med internationella arbetsuppgifter.

Ekonomienheten

ansvarar för Datainspektionens budget- och ekonomiarbete samt inspektionens reception och telefonväxel. Enheten består av en ekonomichef, en ekonomihandläggare och en receptionist.

Tillsyn över behandlingen av personuppgifter

Verksamhetsgrenen omfattar information, regelgivning och rådgivning i anslutning till PuL, inspektioner och hantering av klagomål enligt PuL, anmälningar om behandling av personuppgifter och förhandskontroller enligt PuL samt systemet med personuppgiftsombud. Verksamhetsgrenen omfattar också internationell verksamhet med undantag av den som rör kreditupplysning, inkasso samt polis- och tullsamarbetet. Totala kostnaden för verksamhetsgrenen har uppgått till 28 657 tkr (25 534 tkr) och intäkterna till 1 582 tkr (2 031 tkr).

Tillsynsaktiviteter enligt PuL kan förädlas av klagomål från enskilda, uppgifter i massmedia eller inledas på Datainspektionens eget initiativ. Tillsynen bedrivs som fältinspektioner och inspektioner genom enkäter eller annan kontroll per telefon eller brev. Exempel på fall där inspektionen har inlett tillsyn på grund av uppgifter i massmedia är lagring av personuppgifter i samband med trafikolyckor i s.k. svarta lådor, inspelning av telefonsamtal vid läkemedelsupplysning och kommunal publicering av känsliga personuppgifter på Internet.

Information och regelgivning (PuL)

Under året har cirka 80 procent av informationsverksamheten rört PuL. Den har i första hand koncentrerats på utbildning av personuppgiftsombuden. En större konferens om skolans personuppgifter har anordnats i Stockholm, Göteborg och Malmö. Förfrågningar per e-post fortsätter att öka.

Personuppgiftsombud

Under året har fjorton seminarier anordnats speciellt för ombuden: åtta i Stockholm, tre i Göteborg, två i Malmö och ett i Umeå. Allt har varit fullbokat och nya seminarier planeras under 2003. Ombuden har en särskild kontaktperson som besvarar mängder av frågor per telefon och e-post. De har också en egen avdelning på webbplatsen. Informationen till ombuden har utvärderats i en enkät. Se vidare avsnittet *Personuppgiftsombud* på sidan 18.

Föreläsningar och konferenser

Utvärderingen av seminarierna visade på en efterfrågan på grundkurser i PuL också för andra än ombud; vissa kommuner och företag vill utbilda fler av sina medarbetare. Som ett svar på detta har Datainspektionen under året anordnat åtta grundkurser i PuL, sju i Stockholm och en i Göteborg. Dessutom anordnades under hösten en större konferens om personuppgifter i skolan. För första gången upprepades konferensen utanför Stockholm och resultatet överträffade förväntningarna: 140 deltagare i Stockholm, 70 i Malmö och 130 i Göteborg. Mer än hälften av deltagarna var personuppgiftsombud.

Datainspektionens personal är efterfrågade föreläsare. Under året hölls totalt 130 föreläsningar om

PuL på egna och andras konferenser samt hos myndigheter, företag och organisationer runt om i landet. Då egna arrangemang har prioriterats under året, har det blivit nödvändigt att dra ner på gästföreläsningarna och i 40 fall tacka nej av resursskäl.

Konferenserna och seminarierna har utvärderats genom frågeformulär. 94 procent av deltagarna har svarat att dagen har uppfyllt deras förväntningar.

Intäkterna från konferenser och föreläsningar om PuL beräknas till 1 521 tkr (1 939 tkr).

Webbplats

Antalet besökare på webbplatsen under året har uppmätts till 133 780. Via en s.k. listserver kan man prenumerera på nyheter som läggs ut på webbplatsen. Vid årets slut fanns 1 992 webbprenumeranter.

Under året har Datainspektionen provat nyordningen att i förväg lägga ut dokumentationen till konferenser och seminarier på webbplatsen. Deltagarna kan då förbereda sig bättre, samtidigt som Datainspektionens personal slipper kopiera och hantera stora mängder papper. Under en inkörningsperiod sändes brev till deltagarna med påminnelse om att de själva skulle hämta dokumentationen. Försöket har fungerat bra och de flesta har sett det som en förbättring.

En enkät har legat ute på webbplatsen, där besökarna har kunnat lämna synpunkter. Betygen på nytta, innehåll, sökbarhet ligger runt 3,5 på en 5-gradig skala, vilket får anses vara ett bra resultat. Se vidare avsnittet *24-timmarsmyndigheten* på sidan 34.

Call-center

Datainspektionens call-center är bemannat med två jurister som hela dagarna året om besvarar frågor per telefon och e-post. Antalet e-postfrågor ökar och var under året totalt ca 3 000 att jämföra med 2 500 i fjol och 1 000 året innan. Ca 2 300 av årets e-postfrågor har rört PuL. De flesta frågorna kunde besvaras omgå-

ende, men 200 stycken var komplicerade och krävde särskild utredning. Antalet telefonfrågor har minskat något. Totalt beräknas att myndigheten under året har fått 12 000 telefonfrågor varav 9 000 har rört PuL.

Trycksaker

Alla Datainspektionens trycksaker kan hämtas gratis på webbplatsen, vilket ger bättre spridning men minskade intäkter. De kan också beställas i tryckt form, i vissa fall mot en avgift. Under året har Datainspektionen sålt informationsmaterial om PuL för 61 tkr (92 tkr).

Större temainspektioner dokumenteras i rapporter. Under 2002 har fyra rapporter publicerats: *Nationella kvalitetsregister*; *Behandling av elevers personuppgifter i grundskolan*; *Behandling av personuppgifter hos rekryteringsföretag*; *Personuppgifter i genforskning – uppföljning av förhandskontroller*.

Fyra nummer av *Magasin Direkt* har producerats under året. Det är en periodisk skrift i 4-färg med reportage, nyheter och kommentarer i anslutning till Datainspektionens intresseområden. Antalet prenumeranter på den tryckta utgåvan har ökat från 3 200 till 3 800. Andra trycksaker som har producerats under året är årsredovisningen för år 2001, samt en reviderad skrift om personuppgiftsombudet.

Mediekontakter

Press, radio och TV har visat stort intresse för Datainspektionens områden och därmed bidragit till att sprida en medvetenhet om integritetsfrågorna. I september fick hela personalen utbildning i massmediekontakter.

Under året har kontroll och övervakning fått stort utrymme i medierna. Dels allt det som följt i spåren efter den 11 september, dels vardagsövervakning som t.ex. kameror i taxibilar och arbetsgivare som kontrollerar anställdas e-post.

Regelgivning och rådgivning

Datainspektionen utarbetar egna författningar med generella föreskrifter i serien Datainspektionens författningssamling (DIFS). Inspektionen ger dessutom ut allmänna råd med rekommendationer i olika frågor. Några nya generella föreskrifter eller allmänna råd har inte getts ut under året.

Såväl de generella föreskrifterna som de allmänna råden finns att hämta på Datainspektionens webbplats eller att beställa via telefon.

Rådgivningen om PuL har till stor del bestått av frågor till call-center. Dessutom har vid många tillfällen representanter för myndigheter, organisationer och företag vid särskilda möten med Datainspektionen diskuterat sina specifika PuL-problem. Förutom de allmänna förfrågningarna har personuppgiftsombuden vid ett 50-tal tillfällen utnyttjat sin möjlighet till samråd om hur bestämmelserna skall tolkas.

I regleringsbrevet för 2002 gav regeringen Datainspektionen i uppdrag att publicera konkret vägledning/föreskrifter om

- intresseavvägning enligt 10 § PuL
- innebörden av kravet på samtycke enligt PuL
- hur länge personuppgifter får sparas enligt PuL

Uppdraget har genomförts genom att tre informationskrifter har arbetats fram under året.

Inspektioner (PuL)

Under år 2002 har 250 inspektioner inletts (123 inom offentlig sektor och 127 inom privat) en fördubbling jämfört med 125 under 2001 (66 resp. 59). Av inspektionerna var 160 fältinspektioner och 90 enkätinspektioner (95 resp. 30 under 2001). 269 inspektionsärenden avslutades under året.

Temainspektioner

Merparten av inspektionerna har varit temainspektioner. En temainspektion är en bred och djup granskning av en bransch eller sektor som kräver mer tid och större resurser än en sedvanlig inspektion. Årets temainspektioner har genomförts dels som fältinspektioner, dels som enkätinspektioner.

- En arbetsgrupp har kontrollerat behandlingen av ***elevs personuppgifter i grundskolan***. Brister som konstaterades var bl.a. en okunskap inom skolorna om vem som har det yttersta ansvaret för de behandlingar av personuppgifter som utförs. Det rädde också okunskap hos personalen på skolorna om vilka krav PuL ställer på behandlingen av personuppgifter. Rutiner för gallring av personuppgifter saknades i de flesta fall. Datainspektionens ställningstaganden sammanställdes i en rapport (2002:2) som fick stort genomslag i massmedia. Inspektionen anordnade skolkonferenser i Stockholm, Göteborg och Malmö. Konferenserna som var välbesökta behandlade innehållet i rapporten. Vid uppföljande inspektioner på skolområdet framkom att de personuppgiftsansvariga hade hörsammat vad Datainspektionen hade uttalat.
- Behandlingen av ***personuppgifter hos rekryteringsföretag*** har kontrollerats. En brist hos företagen var den otillräckliga informationen till den registrerade om behandlingen av personuppgifter. En annan brist

var att drygt hälften av företagen behöll uppgifterna längre än vad som behövdes. Några av företagen gallrade inte alls uppgifterna. Datainspektionens ställningstaganden sammanställdes i en rapport (2002:3).

När det gäller behandling av personuppgifter inom forskningsområdet har Datainspektionen genomfört två temainspektioner under året.

- Datainspektionen har följt upp ***36 genetiska forskningsstudier*** som anmälts för förhandskontroll. Det framkom att det var vanligt att de personuppgiftsansvariga inte hade rättat sig efter de beslut som Datainspektionen hade meddelat vid förhandskontrollen. De registrerade fick därför t.ex. inte den information som de hade rätt till om hur deras personuppgifter behandlades i forskningsstudierna. Iakttagelserna och Datainspektionens ställningstaganden sammanställdes i en rapport (2002:4).
- Den kontroll av ungefär 100 ***forskningsregister*** som Datainspektionen inledde under varen 2001 har slutförts. Syftet var att granska om de legala förutsättningarna för att behandla känsliga personuppgifter var uppfyllda, om informationen till de registrerade uppfyllde PuL:s krav och om IT-säkerheten var tillfyllest. De brister som framkom var bland annat att många hade missuppfattat vad som är personuppgifter överhuvudtaget och vad som avses med känsliga personuppgifter samt att många hade bristande kännedom om hur informationen till registrerade personer skall vara utformad för att uppfylla PuL:s krav. Det framkom vidare att känsliga personuppgifter lagrades trots att de inte längre behövdes. Iakttagelserna och Datainspektionens ställningstaganden kommer att sammanställas i en rapport.

■ En arbetsgrupp har kontrollerat behandlingen av **personuppgifter om kunder vid elektronisk handel**. Tillsynen genomfördes i form av fältinspektioner och enkätinspektioner. Inspektionerna visade brister i den information som enligt PuL skall lämnas till kunden. Drygt hälften av de inspekterade företagen lämnade ingen information om den behandling av personuppgifter som utfördes. Hos flera av de företag som uppgav att de lämnade information uppfyllde den inte PuL:s krav. Närmare hälften av e-handelsföretagen sparade personuppgifterna trots att de inte längre behövdes i verksamheten. Gjorda iakttagelser och Datainspektionens ställningstaganden kommer att sammanställas i en rapport.

■ En temainspektion under året har avsett kontroll av **personuppgiftsbehandling i arbetslivet**. Arbetsgivares övervakning av arbetstagarens internetanvändning och privata e-post samt behandlingar inom call-centerverksamhet har kontrollerats. Tillsynen genomfördes i form av fältinspektioner och enkätinspektioner. Gjorda iakttagelser och Datainspektionens ställningstaganden kommer att sammanställas i en rapport.

■ I en annan temainspektion har **behandlingen av personuppgifter inom sjukvården** kontrollerats. Ett antal sjukhus och vårdcentraler har besökts i syfte att kontrollera användningen av vårdregister. Bl.a. har fokuserats på trådlösa nät för åtkomst till vårdregister och vilka säkerhetsrisker detta medför. Iakttagelser och Datainspektionens synpunkter är avsedda att sammanställas och redovisas i en rapport.

Övriga inspektioner

Övriga inspektioner har fokuserat på utvalda delar av lagstiftningen och dess efterlevnad inom olika branscher och sektorer utan att ingå i någon tema-

inspektion. Ett antal kommuners behandling av personuppgifter har kontrollerats, liksom ett antal hälsodataregister hos Socialstyrelsen. Inom polisverksamheten har kriminalunderrättelseregister inspekterats. Dessutom har myndigheter och företag i Göteborg, Örebro, Västerås och Stockholm kontrollerats vid fyra regionala inspektionsresor.

Kronofogdemyndigheten, SCB, Länsstyrelsen i Örebro, bostadsbolag, tandläkarpraktiker och skolor är några av de objekt som besöktes vid de regionala resorna. Härutöver har inspektioner genomförts hos enstaka objekt.

Annan kontroll

Utöver ovan nämnda inspektioner har tillsyn bedrivits genom kontroll per brev eller telefon. 99 sådana tillsynsärenden inleddes under året, de flesta föranledda av klagomål. Se vidare avsnittet *Klagomål* nedan.

Resultat

Många inspektioner har kunnat avslutas utan anmärkning. Vanliga påpekanden hos de inspekterade objekten

har gällt IT-säkerhet, bristande information enligt PuL och att man i strid med PuL har sparat uppgifter som inte längre behövs. Inspektionerna har också visat att det inom en del verksamhetsområden råder osäkerhet om vem som är personuppgiftsansvarig.

Datainspektionen har för att komma till rätta med bristerna gett ut rapporter som i vissa fall har följts upp genom inspektioner på plats. Exempelvis har det visat sig att skolor har hörsammat inspektionens uttalanden om vad som krävs för att åstadkomma ett gott integritetsskydd när uppgifter om elever behandlas. Inspektionen har även gjort uppföljningar med inspektioner på plats hos objekt där tillsyn tidigare visat på brister. Även vid dessa inspektioner har det oftast visat sig att objektet i fråga har rättat sig efter de påpekanden som Datainspektionen har gjort.

Tillsyn PuL ¹	2002	2001 ²	2000 ²
Inkomna ärenden	340	250	306
Avgjorda ärenden	324	235	219
Ingående balans	143	128	41
Utgående balans	129	143	128

¹ Inspektioner och annan kontroll

² PuL + datalagen

Klagomål (PuL)

Under året har det kommit in 406 klagomål som gäller PuL. Under 2001 kom det in 272 klagomål enligt PuL och 69 enligt datalagen. En stor del av ökningen synes bero på att fler fått kännedom om sina rättigheter enligt PuL t.ex. genom Datainspektionens ökade inspektionsverksamhet. Även Datainspektionens informationsverksamhet och uppgifter i massmedia kan ha haft betydelse för det ökade antalet klagomål.

Klagomålen har till en stor del rört direktadresserad reklam och publicering av personuppgifter på Internet.

Klagomålen avseende direktadresserad reklam har i många fall rört oönskad reklam som sänts ut trots att den klagande har anmält s.k. direktreklamspärr. Klagomålen har även rört missnöje med att personuppgifter säljs för direktreklamändamål överhuvudtaget, oavsett om man har utnyttjat möjligheten till spärr eller inte. Datainspektionen har också fått många klagomål på e-postreklam.

Klagomål på publicering av personuppgifter på Internet har många gånger rört privatpersoner som klagat på att de, utan att ha lämnat sitt samtycke, förekommer med personuppgifter på webbplatser (både privata och företags) och chatsidor. Det har även kommit in klagomål på webbplatser som innehöll personuppgifter som är känsliga enligt PuL.

En del klagomål har avsett databehandlingar som inte strider mot PuL. I dessa fall har klaganden fått ett svar med information om gällande lagstiftning. Klagomålen har i många fall gällt integritetskränkande uppgifter som publicerats på Internet. Vissa har rört förhållanden där tryck- och yttrandefriheten samt undantaget för journalistisk verksamhet har varit tillämpligt. Datainspektionen har då skrivit till klaganden och redogjort för lagstiftningen och tolkningen av vad som avses med journalistiska ändamål.

Klagomålen har i många fall medfört att Datainspektionen har inlett tillsyn genom brev eller telefon-

kontakter eller som fältinspektioner. I en del fall har Datainspektionen hänvisat klaganden till att själv vända sig till den personuppgiftsansvarige. Det har framför allt gällt när klaganden har påstått att ett företag eller en myndighet har felaktiga uppgifter om honom eller henne, när klaganden har påstått att uppgifter om honom eller henne inte har gallrats trots att det borde ha skett och när klaganden inte har fått information om att uppgifter om honom eller henne behandlas. Även när klagomålet har rört publicering av uppgifter på Internet har det många gånger förekommit att Datainspektionen har hänvisat klaganden till den personuppgiftsansvarige. Tillsyn har inletts om publiceringen har omfattat känsliga uppgifter, brottsuppgifter eller uppgift om personnummer.

Inkomna klagomål	2002	2001	2000
Personuppgiftslagen	406	272	166
Datalagen	0	69	189
Kreditupplysningslagen	81	91	125
Inkassolagen	224	226	196
Totalt	711	658	676

Anmälningar enligt PuL

Anmälningar enligt 36 § PuL

Personuppgiftsansvariga som inte har utsett och anmält ett personuppgiftsombud är enligt 36 § PuL skyldiga att till Datainspektionen anmäla behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Det finns omfattande undantag från anmälningskyldigheten i 3-5 §§ personuppgiftsförordningen och i Datainspektionens föreskrifter (DIFS 1998:2, omtryckta i DIFS 2001:1). Vidare finns undantag inom skatte- och tullområdena.

Under 2002 har det kommit in 332 anmälningar om behandling av personuppgifter, dvs. betydligt färre än under 2001 då det kom in 840 anmälningar i samband med att datalagen slutgiltigt upphörde. Datainspektionen för ett register över anmälda behandlingar och det innehöll vid budgetårets slut 2 161 anmälningar.

Anmälningar för förhandskontroll

Innan vissa särskilt integritetskänsliga behandlingar påbörjas skall de anmälas till Datainspektionen för förhandskontroll. Det gäller främst behandling av personuppgifter om genetiska anlag som har kommit fram efter genetisk undersökning och känsliga personuppgifter som behandlas för forskningsändamål utan den registrerades samtycke och utan godkännande av forskningsetisk kommitté. Vissa behandlingar hos polisen, skattemyndigheterna och Tullverket skall också anmälas för förhandskontroll.

En av årets temainspektioner var en uppföljning av genetiska forskningsstudier som anmäls för förhandskontroll. Där framkom att det var vanligt att de personuppgiftsansvariga inte hade rättat sig efter de beslut som Datainspektionen hade meddelat vid förhandskontrollen.

Under året har det kommit in 174 anmälningar för förhandskontroll, jämfört med förra årets 92. De flesta har avsett behandling av uppgifter om genetiska anlag som har framkommit efter genetisk undersökning, dvs. genetiska forskningsstudier. Antalet forskningsstudier som anmäls för förhandskontroll har under året ökat kraftigt från 73 stycken under 2001 till 108 stycken under 2002. Även anmälningarna från polisen har ökat kraftigt från 19 stycken under 2001 till 66 stycken under 2002. Årets anmälningar från polisen har bl.a. rört polisens behandlingar av personuppgifter på intranät och vid användandet av hastighetsövervakningskameror samt den behandling av person-

uppgifter som sker vid ljudinspelningar på polisens larmcentraler. Det har inte kommit in någon anmälan från skattemyndigheterna eller Tullverket.

Anmälningarna har handlagts med förtur eftersom Datainspektionen inom tre veckor måste meddela om den avser att vidta åtgärder med anledning av anmälan eller ej. Kravet på förturshantering och det rättsligt komplicerade området, framför allt vad gäller anmälningarna från polisen, har medfört att handläggningen har varit mycket resurskrävande.

Inkomna anmälningar för förhandskontroller	2002	2001	2000
Forskning	108	73	49
Polisverksamhet	66	19	28
Skattemyndigheterna	0	0	0
Tullverket	0	0	0
Totalt	174	92	77

Personuppgiftsombud

Vid årets slut hade totalt 4 996 personuppgiftsansvariga anmält ombud. Under året har 888 nya anmälningar kommit in. Antalet fysiska personer som är ombud har ökat från 2 472 till 2 918 – ett ombud kan representera flera personuppgiftsansvariga. Ökningen är glädjande, men resurskrävande.

Information

Under året har en rad utbildningar – bland annat 14 seminarier – anordnats för ombuden som också ställer mängder av frågor per telefon och e-post. Informationen till personuppgiftsombuden har utvärderats i en enkät som sändes ut i december. 523 svar kom in, med följande resultat:

- 84 procent ansåg att integritetsskyddet på deras arbetsplats har förbättrats sedan ett ombud har utsetts.
- 98 procent uppgav att Datainspektionens information har höjt deras kunskapsnivå.
- 86 procent hade besökt webbplatsen. Av dessa har 91 procent haft nytta av besöket. (55 procent stor/mycket stor nytta).
- 59 procent hade besökt Datainspektionens seminarier eller konferenser. Av dessa har 81 procent haft nytta av besöket. (62 procent stor/mycket stor nytta).
- 56 procent hade haft kontakt med Datainspektionen per telefon, e-post eller fax. Av dessa har 79 procent haft nytta av kontakten (55 procent stor/mycket stor nytta).
- 92 procent hade haft nytta av den speciella informationspärm som alla ombud får.

Svaren är som synes mycket positiva. Systemet med personuppgiftsombud har även i övrigt fungerat utmärkt. Ombuden har en särskild kontaktperson på Datainspektionen, en jurist som besvarar frågor och i mån av tid besöker arbetsplatser och håller föreläsningar.

När ett nytt ombud anmäls till Datainspektionen, får han eller hon en specialdesignad pärm med informationsmaterial och författningar. Ombuden har också en egen avdelning på www.datainspektionen.se. Under året har e-postadresser till de flesta ombuden samlats in. En stor del av kommunikationen med ombuden går nu via e-post. Se vidare i avsnitten *Information och regelgivning* på sidan 11 och *Erfarenheter av PuL* på sidan 21.

Samråd

Flera av personuppgiftsombuden har utnyttjat sin möjlighet enligt PuL att samråda med Datainspektionen vid tveksamhet om hur bestämmelserna skall tillämpas. Under året begärde 50 personuppgiftsombud samråd, att jämföra med 44 förra året. Samråden berörde många olika områden.

Flygbolaget SAS begärde samråd med anledning av ett eventuellt kommande krav från tullen i USA om att få elektronisk tillgång till bolagets bokningssystem för att i förväg kunna kontrollera passagerare som reser till eller från USA.

Ett annat samråd gällde publicering av nämndprotokoll på en kommuns webbplats. Enligt Datainspektionen bör utgångspunkten för en sådan publicering vara om den enskilde kan uppleva den som kränkande och att den personuppgiftsansvarige i varje enskilt fall måste bedöma om ett protokoll innehåller integritetskränkande personuppgifter innan protokollet läggs ut på Internet.

Som ytterligare exempel på samråd kan nämnas ett bolag som driver en webbplats som vänder sig till barn som är fem år och uppåt. Syftet var att läsa vissa av skrivplanken för att skydda de yngre barnen. Bolaget begärde samråd eftersom de skulle vilja registrera barnens personnummer. Datainspektionen framhöll att föräldrarnas samtycke i så fall måste inhämtas, i vart fall när det gällde barn som inte fyllt tretton år.

Övrigt

När en inspektion planeras begär Datainspektionen ofta att få ta del av den förteckning som ombudet skall föra enligt 39 § PuL. Ombudet får meddelande om när inspektion skall äga rum så att han eller hon kan delta. Vid i stort sett samtliga inspektioner är ombudet närvarande.

Många personuppgiftsombud har utformat informationsblad till de registrerade i samband med anmälningar för förhandskontroller enligt 41 § PuL och 10 § personuppgiftsförordningen.

Internationellt (verksamhetsgren 1)

Dataskyddsdirektivet

EU-kommissionen anordnade under hösten en tvådagarskonferens i Bryssel med anledning av den pågående genomgången av hur dataskyddsdirektivet har genomförts och tillämpas i medlemsstaterna. Två representanter för Datainspektionen deltog i konferensen. Sverige har tillsammans med Storbritannien, Finland och Österrike till EU-kommissionen överlämnat ett förslag till ändringar i dataskyddsdirektivet vilka syftar till lättnader och mindre byråkratiska regler vad gäller t.ex. internetpublicering, information och registerutdrag till de registrerade samt känsliga uppgifter. Förslaget tillkom på initiativ från Sverige som vill att bestämmelserna tar sikte på att förhindra missbruk av personuppgifter, den s.k. missbruksmodellen.

29-gruppen

Datainspektionen medverkar i EU:s gemensamma tillsyn över och utveckling av dataskyddsdirektivet genom sina representanter i 29-gruppen, en arbetsgrupp inom EU som har inrättats med stöd av artikel 29 i dataskyddsdirektivet. Gruppen skall bl.a. se till att

direktivet tillämpas enhetligt i medlemsstaterna. Dessutom skall gruppen avge yttranden till EU-kommissionen om skydds-nivån i länder utanför EU samt ge råd till kommissionen om förslag till ändringar av direktivet.

Gruppen har under året bland annat antagit ett arbetsdokument om övervakning i arbetslivet och ett angående videoövervakning.

Arbetsgruppen har vidare yttrat sig över ny lagstiftning i USA som syftar till att flygbolag skall lämna uppgifter om sina passagerare till USA. Gruppen har också diskuterat s.k. on-line authentication services.

Under 2002 har 29-gruppen sammanträtt fem gånger i Bryssel (tvådagarsmöten).

29-gruppen ger varje år ut en årsrapport som tillsammans med gruppens yttranden och rekommendationer finns på EU-kommissionens webbplats. Dit kommer man enklast via www.datainspektionen.se, "Länkar", "EU Data Protection".

Eurodac

Enligt EG-förordningen 2725/2000 om inrättande av Eurodac skall det finnas ett EU-gemensamt register över asylsökande som bl.a. skall innehålla deras fingeravtryck. Syftet med Eurodac är att fastställa vilken medlemsstat som skall vara ansvarig för att pröva en asylansökan. Datainspektionen ingår i den gemensamma tillsynsmyndighet som övergångsvis skall utöva tillsyn över behandlingen av personuppgifter i Eurodac. Den gemensamma tillsynsmyndigheten konstituerades vid ett möte i september och har därefter haft ytterligare ett möte.

Konferenser och arbetsgrupper

Som ett led i det internationella samarbetet träffas dataskyddsmyndigheternas chefer varje år och diskuterar dataskyddsfrågor vid ett internationellt datachefsmöte, ett EU-datachefsmöte samt ett nordiskt datachefsmöte. År 2002 hölls det internationella mötet i Cardiff, Wales, och EU-datachefsmötet i Bonn. Datainspek-

tionen var detta år värd för det nordiska mötet som hölls i början av juni i Stenungsund.

På nordisk nivå har förutom datachefsmötet hållits ett möte för handläggare och ett för teknisk personal. Inom ramen för nordisk utbytestjänstgöring har en av Datainspektionens tekniska experter under en månad tjänstgjort vid den isländska dataskyddsmyndigheten.

Representanter för Datainspektionen har under året deltagit i två seminarier för EU-staternas dataskyddsmyndigheter där man diskuterade hantering av klagomål. Seminarierna inrättades efter beslut vid EU-datachefsmötet i Helsingfors 1999 med hänvisning till kravet i EU:s dataskyddsdirektiv att dataskyddsmyndigheterna skall samarbeta. Seminarierna hålls två gånger varje år och syftar till att underlätta och bidra till harmoniserade resultat samt att förbättra informationskanalerna mellan myndigheterna.

För Justitiedepartementets räkning har ett av Datainspektionens dataråd deltagit i en arbetsgrupp inom Europarådet där dataskyddsfrågor har behandlats.

Datainspektionen har även deltagit i den s.k. Berlingruppen, en arbetsgrupp som på uppdrag av det internationella datachefsmötet behandlar frågor om dataskydd vid telekommunikation. Gruppen har sammanträtt vid två tillfällen under 2002.

Under året har Datainspektionen haft besök av delegationer från Sydafrika, Östtimor, Australien, Förenade kungariket och Japan.

Tillstånd enligt datalagen

Datalagen är fortfarande tillämplig för vissa behandlingar inom polisverksamhet. Under året kom 94 ändringsansökningar in, till största delen avsåg de brottsanmälningsregistret (RAR) och det allmänna spaningsregistret (ASP).

Erfarenheter av tillämpningen av PuL

Information

Efterfrågan på information om PuL är fortsatt hög. Seminarier och konferenser är välbesatta och önskemålen om föreläsningar är fler än vi kan åta oss. Antalet frågor till call-center är i stort sett oförändrat. En tendens är att allt fler förfrågningar kommer in per e-post samtidigt som telefonfrågorna minskar i motsvarande mån. Ambitionen är att besvara e-postfrågorna omgående. Så sker i de flesta fall; om närmare utredning behövs, får frågeställaren omedelbart besked om att frågan har diarieförts som ett ärende. Webbplatsen är välbesökt, ett försök med att distribuera konferensmaterial via webben har slagit väl ut. Den periodiska skriften Magazin Direkt är uppskattad och får stadigt fler prenumeranter. I hög grad är det personuppgiftsombuden som efterfrågar information.

Inspektioner

Resultatet av vissa temainspektioner sammanställs i rapporter som lämnas till inspektionsobjekten, media och branschorganisationer och därigenom får stort genomslag. Vissa rapporter har legat till grund för konferenser. Uppföljande inspektioner har visat att budskapet har gått fram. När myndigheter har inspekterats har resultatet spritts till respektive central förvaltningsmyndighet som i många fall har informerat "sina" myndigheter. Påpekanden från en inspektion har därmed spritts till ett stort antal myndigheter som handlägger samma typ av frågor. Senare inspektioner vid dessa myndigheter har sedan kunnat avslutas utan anmärkning.

Klagomål

Antalet klagomål som gäller PuL har ökat kraftigt under året. En stor del av klagomålen har rört direktadresserad reklam och publicering av personuppgifter på Internet.

Anmälningar enligt PuL

Anmälningarna enligt 36 § PuL förs in i ett offentligt register. Totalt finns nu 2 161 anmälningar registrerade.

Vissa särskilt integritetskänsliga behandlingar skall anmälas till Datainspektionen för förhandskontroll. Antalet sådana anmälningar har fördubblats under året. Samtliga anmälningar kom från forskare eller polisen. Varken Tullverket eller någon skattemyndighet lämnade in någon anmälan under året.

Förhandskontrollerna är rättsligt komplicerade och skall behandlas med förtur, vilket gör dem resurskrävande. En uppföljning av förhandskontrollerna beträffande genforskning visade att många forskare inte har följt Datainspektionens synpunkter vid förhandskontrollen när det gäller information till de registrerade. Undersökningen finns dokumenterad i en rapport.

Personuppgiftsombud

Redan i förra årsredovisningen kunde vi berätta att systemet med personuppgiftsombud hade utvecklats över all förväntan. Då systemet sjösattes var målsättningen att 2 000 personuppgiftsansvariga skulle anmäla ombud. Vid utgången av 2002 hade 5 000 ansvariga anmält ca 3 000 ombud.

Ambitionen är att ombudens kunskaper skall ligga på en hög nivå. Under året har Datainspektionen anordnat 14 seminarier runt om i landet och alla har varit fulltecknade – deltagarantalet begränsas här till 25 personer så att alla ombud skall få tillfälle att ventilera sina speciella problem. Detta har ofta lett till att ombud med likartade problem har inlett samarbete.

Många av ombuden är ambitiösa, ordnar lokala PuL-utbildningar och utvecklar rutinerna på sina arbetsplatser. Exempelvis anordnade ett ombud i Norrköpings kommun en utbildningsdag med 35 ombud från kommunala nämnder i hela Östergötland. Datainspektionens kontaktperson anlätades som föreläsare.

På samma sätt ordnade Kommunförbundet Kronoberg en utbildning för sina ombud.

Enligt en enkätundersökning anser 84 procent av ombuden att integritetsskyddet på deras arbetsplats har förbättrats sedan systemet med ombud infördes. Det kan också noteras att hela 59 procent av dem som besvarade enkäten någon gång hade besökt Datainspektionens seminarier eller konferenser. 56 procent hade ställt frågor till Datainspektionen via telefon, brev eller e-post.

Internationellt

Internationaliseringen medför att Datainspektionen får en hel del förfrågningar från dataskyddsmyndigheter, enskilda personer och organisationer i andra länder om vad som gäller i Sverige i fråga om behandling av personuppgifter. Att besvara sådana förfrågningar har ställt allt större krav på språkkunskaper.

Branschöverenskommelser

I personuppgiftsförordningen står att Datainspektionen skall yttra sig över förslag till branschöverenskommelser. Det innebär inte att ett färdigarbetat förslag lämnas in till Datainspektionen för yttrande. De få branschöverenskommelser som finns eller är under arbete har respektive branschorganisation arbetat fram tillsammans med Datainspektionen. De färdiga resultaten har fungerat bra, men arbetet har varit resurskrävande, speciellt om branschen representeras av mer än en organisation. Datainspektionen har under året skrivit och informerat 25 branschorganisationer, men intresset är lågt. Att ta fram en branschöverenskommelse kräver en stor insats, särskilt om den skall innehålla ett mervärde utöver reglerna i PuL.

Internet

Vid behandling av personuppgifter på webbsidor blir ofta PuL tillämplig. Att uppgifterna görs tillgängliga världsvitt medför att även PuL:s bestämmelser om

överföring av personuppgifter till tredje land blir tillämpliga. Datainspektionen har sedan PuL trädde i kraft hösten 1998 fått ägna mycket tid åt frågor om internetpublicering. Detta har också präglat verksamhetsåret 2002. Förfrågningar, klagomål och andra ärenden har ofta rört PuL och Internet.

Datainspektionen har tidigare år avgjort en rad internetärenden som rört förhållandet till tryck- och yttrandefriheten samt undantaget i 7 § PuL för behandling av personuppgifter för journalistiska ändamål. Under år 2001 kom ett avgörande från Högsta domstolen som ger vägledning om var gränsen går för tillämpningen av PuL då personuppgifter publiceras på Internet. Men reglerna är i grunden komplicerade och svåra att överblicka för enskilda. Ytterligare vägledning för tillämpningen av reglerna kan komma genom det förhandsavgörande från EG-domstolen som Göta hovrätt under år 2001 beslutade att hämta in i ett mål som rör internetpublicering. EG-domstolen förväntas meddela sitt avgörande under år 2003.

Från den 1 januari 2003 finns möjlighet för den som har en webbplats att anmäla en ansvarig utgivare och skaffa ett utgivningsbevis. Sådana webbplatser skyddas av Yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) och då gäller inte PuL. Det är för tidigt att uttala sig om vad det kan komma att betyda för Datainspektionens tillsyn.

Slutsatser, bedömning av verksamhetsresultatet och behov av åtgärder (PuL)

Information

Inriktningen på information till personuppgiftsombuden är resurskrävande, men den fungerar väl och bör fortsätta. Enkäter har visat att 94 procent av deltagarna i konferenser och seminarier har varit nöjda. Den verksamheten bör fortsätta. Antalet frågor per telefon och e-post är fortsatt högt och call-centret är ett överlägset rationellt sätt att besvara dem. Webbplatsen bör utvecklas vidare enligt intentionerna för 24-timmarsmyndigheten. Försöket med att distribuera konferensmaterial via webben har slagit väl ut och bör permanentas.

Inspektioner

Antalet inledda inspektioner har fördubblats jämfört med tidigare år. Det beror på att särskild satsning gjorts på inspektioner. En bra metod är temainspektioner vars resultat sammanfattas i en rapport som sprids till berörda och press. Uppföljande inspektioner inom samma område har därefter kunnat avslutas utan anmärkning. Temainspektionerna med efterföljande rapportering bör fortsätta. Inspektioner bör alltjämt vara en prioriterad verksamhet.

Klagomål

2002 var det första året när PuL gällde oinskränkt under hela året. Ökningen av antalet klagomål som rör PuL är därför naturlig. Under året har medierna ägnat stort utrymme åt publicering av personuppgifter på Internet. Många klagomål har gällt detta.

Anmälningar enligt PuL

Anmälningarna enligt 36 § PuL förs in i ett offentligt register som ytterst få har begärt tillgång till. Anmälningsförfarandet är nödvändigt för att uppfylla data-

skyddsdirektivet, men enligt Datainspektionens uppfattning är det av tveksamt värde för integritetsskyddet. Systemet med personuppgiftsombud som för lokala, ständigt aktuella förteckningar över register och behandlingar torde vara mer ändamålsenligt.

När det gäller anmälan av särskilt integritetskänsliga behandlingar inom genforskningen, visade uppföljande inspektioner att många forskare inte hade rättat sig efter Datainspektionens synpunkter. Uppföljningarna bör fortsätta.

Personuppgiftsombud

Systemet med personuppgiftsombud har fungerat utomordentligt väl. Det har dock inte inneburit någon avlastning för Datainspektionen. I stället har ombudens ambitioner med krav på utbildning, samråd och information krävt stora resurser. Dessutom tillkommer nya ombud oavbrutet. I gengäld har ombuden förbättrat integritetsskyddet på sina eller sina uppdragsgivares arbetsplatser. Det är deras egen bedömning, som Datainspektionen delar.

Internationellt

Det internationella arbetet bidrar till en ökad samsyn på integritetsskyddsområdet i Europa. Det har t.ex. gällt tolkningen av den nya lagstiftningen mot bakgrund av det EU-gemensamma direktivet samt frågan om hanteringen av klagomål som har behandlats i gemensamma seminarier för EU:s tillsynsmyndigheter.

Deltagandet i internationella myndigheter, arbetsgrupper, möten och konferenser medför mycket för- och efterarbete och kräver även i övrigt stora resurser. Insatserna måste av resursskäl alltjämt begränsas till sådant som är obligatoriskt eller viktigt av andra skäl.

Branschöverenskommelser

Det finns två branschöverenskommelser, en om direktreklam, en om marknadsundersökningar. Dessa har fungerat bra, men branschöverenskommelser passar

inte alla branscher. Det kräver en stor insats att ta fram en överenskommelse, särskilt om den skall innehålla ett mervärde utöver reglerna i PuL. I en del fall skulle det fungera väl så bra om branschen skaffar personuppgiftsombud och tillämpar PuL.

Internet

Det kommer in många klagomål som gäller personuppgifter på Internet. Domen i Högsta domstolen (se sidan 22) har kraftigt utvidgat undantaget för journalistiska ändamål och systemet med ansvarig utgivare för webbplatser kommer att ytterligare inskränka området där PuL kan tillämpas på internetpublicering.

Bedömning av verksamhetsresultatet

Som regeringen tidigare har sagt i en budgetproposition är det svårt att mäta hur Datainspektionens verksamhet bidrar till att förhindra intrång i enskildas personliga integritet. På grundval av vad som här har nämnts är den samlade bedömningen att målen för verksamhetsgrenen torde ha uppnåtts. Den bedömningen är gjord utifrån givna förutsättningar. Den snabba tekniska utvecklingen innebär ständigt nya frågeställningar (se sidan 6). Inspektionen anser att dess fortsatta verksamhet måste vara av minst samma omfång och kvalitet som hittills för att nå målet.

Branschöverenskommelser

Enligt personuppgiftsförordningen finns möjlighet för en organisation som företräder en väsentlig del av de personuppgiftsansvariga inom en viss bransch eller inom ett visst område att träffa överenskommelse vad avser behandling av personuppgifter inom branschen eller området (branschöverenskommelse). Om organisationen begär det skall Datainspektionen yttra sig över överenskommelsens förenlighet med PuL och andra författningar som reglerar den behandling av personuppgifter det är fråga om.

Internationellt

Den arbetsgrupp som tillsatts enligt artikel 29 i dataskyddsdirektivet (29-gruppen), skall bl.a. avge yttranden om uppförandekodexar som har utarbetats på gemenskapsnivå. Arbetsgruppen skall bl.a. avgöra om förslagen överensstämmer med bestämmelserna om skydd för personuppgifter. Gruppens arbete har hittills bl.a. omfattat uppförandekodexar som tagits fram av International Air Transport Association's (IATA) samt av Federation of European Direct Marketing (FEDMA).

Nationellt

Datainspektionen har tidigare yttrat sig över två branschöverenskommelser om direkt marknadsföring respektive marknadsundersökningar.

Svenska Inkassoföreningen har under 2001 givit in en begäran om yttrande över förslag till branschöverenskommelse rörande behandling av personuppgifter inom inkassobranschen. Efter sammanträffanden mellan företrädare för inkassoföreningen och Datainspektionen har förslaget till branschöverenskommelse reviderats flera gånger. Ett slutligt förslag har givits in och Datainspektionens yttrande kommer att avges inom kort.

Finansbolagens förening har kommit in med en begäran om Datainspektionens yttrande över förslag till branschöverenskommelse om god sed i finansbolag och behandling av personuppgifter i finanseringsverksamhet. Företrädare för finansbolagen har besökt Datainspektionen. Förslaget har reviderats några gånger och har ännu inte fått sitt slutliga utformning.

Sveriges elevfotografers riksförbund har givit in ett förslag till branschöverenskommelse rörande behandling av personuppgifter i skolfotoverksamhet. Datainspektionens granskning av förslaget har ännu inte avslutats.

Datainspektionen har under året skrivit till 25 branschorganisationer och informerat dem om branschöverenskommelser.

Tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamheten

Verksamhetsgrenen omfattar tillsyn och tillståndsgivning enligt kreditupplysningslagen (KuL) och inkassolagen (IkL). I tillsynen ingår information, regelgivning och rådgivning, inspektioner, klagomålshantering samt internationell verksamhet inom området. Totala kostnaden för verksamhetsgrenen har uppgått till 5 363 tkr (4 893 tkr) och intäkterna till 372 tkr (51 tkr). De högre intäkterna 2002 beror på en stor inkassokonferens.

Information, regelgivning, rådgivning (KuL och IkL)

Under 2002 har cirka 20 procent av informationsverksamheten rört KuL och IkL. En större inkassokonferens har arrangerats under året.

Föreläsningar och konferenser

Under året höll Datainspektionens personal 13 föreläsningar om inkasso och en om kreditupplysning. En konferens, *"Inkasso i omvandling"*, hade 160 besökare.

Webbplats

Under "Frågor och svar" finns avdelningar för KuL och IkL. Aktuella skrifter kan hämtas eller beställas.

Call-center

16 procent av samtalen rörde inkasso och 6 procent rörde kreditupplysning. Då sådana frågor är mer tidskrävande än genomsnittet beräknas tidsåtgången till 25 procent. Totala antalet frågor till myndigheten om IkL och KuL uppskattas till 1 500 telefonsamtal och 700 e-postfrågor.

Trycksaker

Det är främst allmänheten som efterfrågar information om inkasso och kreditupplysning. Sedan många år finns lättillgängliga skrifter som uppdateras och nytrycks fortlöpande. *"Värt att veta om inkasso"* har spritts i närmare 50 000 exemplar och *"Värt att veta om kreditupplysningar"* i 25 000. Skrifterna kan också hämtas på nätet.

Regelgivning och rådgivning

Datainspektionen utarbetar egna författningar med generella föreskrifter i serien Datainspektionens författningssamling (DIFS). Inspektionen ger dessutom ut allmänna råd med rekommendationer i olika frågor. Några nya generella föreskrifter eller allmänna råd har inte getts ut under året.

På inkassoområdet finns föreskrifter och allmänna råd som har beslutats tidigare. De finns att hämta på Datainspektionens webbplats eller att beställa via telefon.

Rådgivningen har förutom frågor till call-center bestått av besök från myndigheter och företag.

Kreditupplysningslagen (KuL)

Inspektioner

Datainspektionen har under året inlett 39 tillsyns-ärenden enligt KuL, därav sex inspektioner. 34 tillsynsärenden har avslutats, därav sex inspektioner.

Allmänhetens klagomål handlar, liksom tidigare, i första hand om missvisande uppgifter i kreditupplysningregistren och personupplysningar som beställs utan att det finns något legitimt behov. Tillsynen har därför bl.a. varit inriktad på dessa två områden. I de flesta fallen har kreditupplysningsföretagen rättat till felen och några vidare åtgärder från inspektionens sida har inte blivit aktuella.

I två fall har tillsynen medfört att Datainspektionen har meddelat kreditupplysningsföretag nya villkor

för hur kreditupplysningsverksamheten skall bedrivas. Datainspektionen har förbjudit ett kreditupplysningsföretag att lämna ut uppgifter om historiska adresser i kreditupplysningar och ett annat kreditupplysningsföretag har förbjudits att lämna ut uppgifter om historiska skuldsaldon i kreditupplysningar. Båda dessa beslut är överklagade till länsrätten, där de ännu inte är avgjorda.

Datainspektionen har vidare inriktat sin tillsyn på att komma till rätta med de felaktigheter som har förekommit när banker och kreditmarknadsbolag har rapporterat in uppgifter om missbrukade krediter till Upplysningscentralen (UC). Ett resultat av detta arbete är att UC och kreditinstitutet har kommit överens om nya standardiserade rutiner för inrapportering. Därefter har antalet klagomål på felaktiga missbruksuppgifter minskat.

Datainspektionen och Finansinspektionen granskade kreditupplysningsverksamheten i ett gemensamt projekt under hösten 2000 och våren 2001. Arbetet fokuserades på registrering av personuppgifter i offentliga register och hur uppgifterna fördes vidare till kreditupplysningsföretagen. Datainspektionen studerade närmare hur uppgifterna samlades in, registrerades, bearbetades och rättades i de offentliga registren och hos kreditupplysningsföretagen. Slutsatser och undersökningar finns redovisade i rapporten 2001:1 *"Missvisande uppgifter hos kreditupplysningsföretag"*. I en gemensam rapport, 2002:1a *"Missvisande kreditupplysningar – åtgärder och förslag"*, sammanfattades problemen och Datainspektionen föreslog vilka åtgärder som borde vidtas för att komma till rätta med problemen.

Under hösten 2002 har Datainspektionen påbörjat ett projekt som skall följa upp de krav på åtgärder som framfördes i den gemensamma rapporten. Vid uppföljningen skall särskilt granskas de rättelserutiner som tillämpas av kronofogdemyndigheterna och de myndigheter som ger in större mängder uppgifter till

Riksskatteverkets och kronofogdemyndigheternas utskökningsregister REX (Redovisningssystem för Exekutionsväsendet). Datainspektionen skall också utvärdera effekten av den ändring som gjordes i 9 kap. 19 § sekretesslagen och som hade till syfte att minska konsekvenserna av en enstaka betalningsförsummelse.

Datainspektionens tillsynsärende mot AB Svensk Upplysningstjänst som beskrevs i 2001 års årsredovisning är ännu inte slutligt avgjort. Datainspektionen ansåg i sitt beslut att bolagets utlämnande av kreditupplysningar via Internet inte omfattades av databasregeln i yttrandefrihetsgrundlagen och förelade därför bolaget att efterleva reglerna i kreditupplysningslagen om legitimt behov och omfrågningkopia. Bolaget överklagade beslutet och fick rätt i både länsrätt och kammarrätt. Datainspektionen har överklagat till Regeringsrätten, som har meddelat prövningstillstånd.

Tillstånd

Under året kom det in sex tillståndsansökningar enligt KuL. För närvarande har 15 företag rätt att bedriva kreditupplysningsverksamhet i Sverige.

Tillsyn KuL	2002	2001	2000
Inkomna ärenden	39	25	51
Avgjorda ärenden	34	38	36
Ingående balans	9	22	7
Utgående balans	14	9	22

Tillstånd KuL	2002	2001	2000
Inkomna ärenden	6	4	5
Avgjorda ärenden	8	1	7
Ingående balans	4	1	3
Utgående balans	2	4	1

Klagomål

Antalet klagomål enligt KuL fortsätter att minska. I år kom det in 81 stycken, förra året kom 91. Därmed fortsätter den nedåt gående trenden som innebär att antalet klagomål har minskat med 36 procent sedan "rekordåret" 2000. Det har inte framkommit vad minskningen beror på. En faktor kan vara att call-center har ökat sin kompetens om KuL och nu kan ge direkta svar på frågor som tidigare har registrerats som klagomål och lämnats vidare för handläggning.

Drygt hälften av klagomålen ledde inte till någon tillsynsaktivitet. I dessa fall avslutades ärendet med ett förklarande brev till den som klagat. I de fall klagomålet behövde utredas begärde inspektionen in en skriftlig redogörelse av det aktuella kreditupplysningsföretaget. I de fall utredningen utvisade att något fel begåtts anmodades företaget att rätta till det.

Slutsatser, bedömning av verksamhetsresultatet och behov av åtgärder

Tillsynen utvisar att det fortfarande förekommer att personupplysningar lämnas ut i fall där beställaren, oftast en abonnent med direktuppkoppling till kreditupplysningsregistret, saknar legitimt behov av upplysningen. Detta beror ofta på att kreditupplysningsföretagets abonnent inte har satt sig in i reglerna i KuL. Det finns därför skäl att se till att kreditupplysningsföretagen på ett mer aktivt och tydligt sätt måste informera sina abonnenter om gällande regelverk.

Det har blivit allt vanligare att kreditupplysningsföretag lämnar felaktig beställaruppgift på kreditupplysningskopiorna. I stället för den verkliga slutanvändaren anges då slutanvändarens ombud, t.ex. en inkassobyrå eller bank. Datainspektionen har inlett tillsyn för att komma till rätta med problemet.

Nästkommmande verksamhetsår kommer Datainspektionen att särskilt bevaka vilka effekter de nya reglerna i yttrandefrihetsgrundlagen kommer att få för

kreditupplysningsverksamheten, särskilt vad gäller legitimt behov och kreditupplysningskopier.

På grundval av vad som här har nämnts är den samlade bedömningen att målet för verksamhetsgrenen har uppnåtts. Enligt regleringsbrevet skall Datainspektionen säkerställa att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Inkassolagen (IKL)

Inspektioner

Under året har 35 fältinspektioner genomförts jämfört med 47 förra året. Dels har inkassobolag inspekterats, dels verksamheter som driver s.k. egeninkasso (t.ex. större bolag och kommuner). Under året har 36 inspektionsärenden avslutats.

En stor del av inspektionerna har kunnat avslutas utan anmärkning. Bristande information till gäldenärerna har varit den vanligaste anmärkningen. Det kan röra sig om grunden för fordran, avräkningar och allmänna frågor om inkassoärendet. En annan vanlig anmärkning var bristande rutiner mellan inkassobolagen och uppdragsgivaren när det gäller information från uppdragsgivaren till inkassoombudet rörande invändningar och betalningar.

Antalet tillsynsärenden som inletts under året har varit 179, varav 35 fältinspektioner. Under 2001 inleddes 178 tillsynsärenden, varav 47 inspektioner. Kritik har framförts i ungefär hälften av ärendena. Kritiken har främst gällt informationsflödet mellan uppdragsgivare och inkassoombud, att grunden för fordran är otillräckligt angiven, samt krav mot underåriga och bristfälligt information till gäldenären.

Tillstånd

Under året har det kommit in 42 ansökningar om att få bedriva inkassoverksamhet, vilket är 8 färre än förra året. Totalt sett har antalet tillståndshavare minskat

från 230 år 2001 till 221 år 2002. Anledningen torde vara att stora inkassobolag fortsätter köpa upp mindre. Denna trend startade redan förra verksamhetsåret.

Klagomål

Antalet klagomål är oförändrat från 2001 (224 under 2002 och 226 under 2001). Alla som klagar i inkassoärenden får svar av Datainspektionen. Många klagomål har sin grund i bristande kunskaper om inkassoreglerna. Ärendena kan då avslutas med ett förklarande brev eller en informationsskrift. I andra fall begär Datainspektionen en redogörelse för inkassoärendet hos indrivaren. Då kan det ibland klarläggas att något fel inte har begåtts och ärendet kan avskrivas. Klagomålen har i många fall medfört att Datainspektionen har inletts tillsyn genom brev, telefon eller fältinspektioner.

Flera klagomål beror på att underrättelse-rutinerna mellan inkassoombudet och dess uppdragsgivare är bristfälliga. En del klagomål beror på att gäldenärerna inte anser sig få tillräcklig information i kravärendet. Dessa kategorier av klagomål leder till kritik mot indrivaren. Datainspektionen meddelar sin uppfattning om hur indrivningen skall utföras för att följa god inkassosed. Datainspektionen uppträder inte som ombud och uttalar sig inte i skadestandsfrågor. Om gäldenären ställer krav på skadestånd i sitt klagomål hänvisas han till konsumentrådgivare, advokat eller annat biträde.

Slutsatser, bedömning av verksamhetsresultatet och behov av åtgärder

Frågan om en preskriberad skuld kan återupplivas eller inte har tidigare vällat besvär i inkassotillsynen. Högsta domstolen har under verksamhetsåret slagit fast hur en skuld kan återupplivas (Ö 2723-01). Det bidrar till att inkassotillsynen underlättas i framtiden.

Under året har otillbörliga krav mot underåriga ökat. Ofta har det sin grund i att inkassohanteringen utförs maskinellt och då kontrolleras inte gäldenärens ålder.

Nästkommande verksamhetsår bör den nämnda HD-domens effekt hos inkassobolagen granskas samt den maskinella hanteringen av inkassokrav när det gäller kontroll av gäldenärens ålder och grunden för fordran.

Datainspektionen har under verksamhetsåret granskat den information enligt PuL som inkassobolagen självmant skall lämna. Det kan konstateras att de bolag som tillhör någon av de två branschorganisationerna på inkassoområdet generellt sett har betydligt bättre information om personuppgiftsbehandling än de som står utanför. Informationen enligt PuL till gäldenärerna bör också granskas fortsättningsvis.

På grundval av vad som här har nämnts är den samlade bedömningen att målet för verksamhetsgrenen har uppnåtts. Enligt regleringsbrevet skall Datainspektionen säkerställa att god sed iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Tillsyn inkassolagen	2002	2001	2000
Inkomna ärenden	179	178	160
Avgjorda ärenden	177	176	167
Ingående balans	10	8	15
Utgående balans	12	10	8

Tillstånd inkassolagen	2002	2001	2000
Inkomna ärenden	42	50	35
Avgjorda ärenden	40	52	38
Ingående balans	1	3	6
Utgående balans	3	1	3

Internationell verksamhet (KuL och IKL)

Behandling av personuppgifter för kreditupplysningsändamål faller under bestämmelserna i dataskyddsdirektivet (95/46/EG). Den arbetsgrupp som är tillsatt enligt artikel 29 i direktivet (se sidan 19) har under 2002 tagit fram ett arbetsdokument där olika länders regler och praxis ifråga om bl.a. kreditupplysningar redovisas. Arbetsgruppen har också följt arbetet med det förslag till direktiv om ett centralt kreditregister som har lagts fram av EU-kommissionen.

Vid en konferens i Vilnius, Litauen, har en företrädare för Datainspektionen informerat om de svenska reglerna för kreditupplysning.

Datainspektionen har inte deltagit i någon internationell verksamhet avseende inkassofrågor.

Tillsyn över personregister inom polis och tullsamarbetet

Verksamhetsgrenen omfattar information, regelgivning och rådgivning, inspektioner, hantering av klagomål samt internationell verksamhet, inklusive medverkan i EU:s gemensamma tillsyn enligt konventionerna på området. Totala kostnaden för verksamhetsgrenen har uppgått till 1 433 tkr (1 846 tkr) och intäkterna till 0 kr (0 kr).

Schengen

Sverige är sedan 2001 operativ medlem i Schengensamarbetet som har sin grund i ett avtal slutet i Schengen i Luxemburg 1985. Samarbetet bygger på ett gemensamt regelverk som innebär fri rörlighet för personer inom Schengenområdet och ett polisiärt och rättsligt samarbete mot internationell kriminalitet och illegal invandring. Samarbetet innebär att passkontrollen mot 13 av de 15 EU-länderna har slopats. Bara Storbritannien och Irland står utanför. Norge och Island deltar i samarbetet enligt ett särskilt avtal. Som hjälpmedel för samarbetet finns ett informationssystem, SIS. Datainspektionen är Sveriges nationella tillsynsmyndighet för hanteringen av personuppgifter enligt konventionen.

Europol

Genom Europolkonventionen upprättades den europeiska polisbyrån Europol. Europols främsta uppgift är att vara ett kriminalunderrättelseorgan för medlemsstaterna i EU och att vara ett hjälpmedel i kampen mot den internationella organiserade brottsligheten av allvarligt slag, t.ex. narkotikahandel. Europol behandlar känsliga personuppgifter bl.a. i analysregister. Samarbetet sker genom en nationell enhet som varje land skall upprätta. I Sverige finns den nationella enheten inrättad vid Rikspolisstyrelsen. Datainspektionen är Sveriges nationella tillsynsmyndighet för behandlingen av personuppgifter enligt konventionen.

CIS

För att bekämpa grövre brottslighet har på tullområdet inom EU byggts upp ett gemensamt tullinformationssystem som bygger på CIS-konventionen. Systemet skall underlätta utbyte av information om grova överträdelse av gemenskapsregler och brottslighet som faller under tullmyndigheternas ansvarsområde. Systemet kan betraktas som ett underrättelse- och spaningsregister. Datainspektionen förutses bli Sveriges nationella tillsynsmyndighet för behandlingen av personuppgifter enligt konventionen.

Information och regelgivning (polis- och tullsamarbetet)

Polis- och tullsamarbetets andel av informationsverksamheten är försumbar. Allmänheten har i liten utsträckning vänt sig till Datainspektionen med frågor om polis- och tullsamarbetet. Verksamheten inskränker sig till information på webbplatsen om SIS, ett fåtal telefonfrågor och några presskontakter. Kostnader och intäkter sätts till noll kronor.

Regelgivning och rådgivning

Datainspektionen utarbetar egna författningar med generella föreskrifter i serien Datainspektionens författningssamling (DIFS). Inspektionen ger dessutom ut allmänna råd med rekommendationer i olika frågor. Inga generella föreskrifter eller allmänna råd inom området har getts ut under året.

Inspektioner (polis- och tullsamarbetet)

Schengen

Det tillsynsarbete som påbörjades förra året i anledning av Sveriges anslutning till Schengensamarbetet har under året fortsatt med inspektioner av hur det

nationella Schengenregistret (N-SIS) används i praktiken av myndigheter som har tillgång till registret. Inspektioner har skett vid Migrationsverket i Norrköping, Tullverket i Stockholm, Kustbevakningen i Göteborg samt Landvetter flygplats. Vid inspektionerna kontrollerades bl.a. hur många som har behörighet att söka i N-SIS och tilldelning av behörigheter. Med hänsyn till att SIS är ett omfattande register finns skäl att senare följa upp gjorda inspektioner eller på annat sätt kontrollera användningen av SIS.

Europol

Inspektionen av den nationella enheten vid Rikspolisstyrelsen som inleddes 2001 har avslutats utan någon anmärkning. Datainspektionen kommer fortlöpande granska den personuppgiftsbehandling som utförs nationellt i anledning av Europolkonventionen.

Klagomål (polis- och tullsamarbetet)

Det har inte kommit in några klagomål med anledning av Schengensamarbetet eller tillämpningen av Europolkonventionen.

Medverkan i den gemensamma tillsynen (polis- och tullsamarbetet)

Schengen

En gemensam tillsynsmyndighet i Bryssel övervakar den behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för Schengensamarbetet. Företrädare för Datainspektionen ingår i myndigheten som under året har fortsatt att följa utvecklingen av den nya tekniken för SIS-systemet (SIS II). Myndigheten har också yttrat sig ifråga om tolkning av vissa bestämmelser i Schengenregelverket. I syfte att öka medvetandet om

Schengenregelverket och medborgarnas rättigheter har myndigheten fortsatt sitt arbete med information till allmänheten, bl.a. genom en webbsida. Varje år publiceras en verksamhetsrapport. Under 2002 har myndigheten sammanträtt vid fem tillfällen i Bryssel.

Europol

Den tillsynsmyndighet för Europol som 1998 inrättades inom EU består av företrädare för den nationella tillsynsmyndigheten i respektive land. Datainspektionen är Sveriges nationella tillsynsmyndighet. Den 1 juli 1999 inleddes Europols verksamhet och utbyte av uppgifter görs nu enligt Europolkonventionen. Sedan 1999 har Europol öppnat ett antal analysprojekt som tillsynsmyndigheten Europol har yttrat sig över och de nationella enheterna förser nu Europols analysfiler med uppgifter av betydelse för polisarbetet. Under året har tillsynsmyndigheten behandlat frågor om Europols samarbete med tredje land, däribland USA, samt yttrat sig över föreslagna ändringar i Europolkonventionen. Vid sidan av den gemensamma tillsynsmyndigheten finns också en överklagandekommitté dit enskilda kan överklaga Europols beslut i fråga om bl.a. tillgång till uppgifter och rättelse av uppgifter. Datainspektionens generaldirektör *Ulf Widebäck* utsågs i december 2001 till vice ordförande i kommittén som hittills har mottagit två klagomål, varav ett har avslutats. Under 2002 har den gemensamma tillsynsmyndigheten sammanträtt vid sex tillfällen i Bryssel. Överklagandekommittén har sammanträtt tre gånger.

CIS

År 2001 inrättades en gemensam tillsynsmyndighet med uppgift att övervaka behandlingen av personuppgifter i den del av informationssystemet för tull-samarbete (CIS) som regleras i CIS-konventionen. Företrädare för Datainspektionen ingår i myndigheten som under 2002 har hållit fyra kortare sam-

manträden i Bryssel, varvid bl.a. en slutlig arbetsordning har antagits.

Övrigt

En företrädare för Datainspektionen har deltagit i förberedelsearbetet för ett s.k. Phare-projekt (EU-projekt) i Lettland rörande bekämpning av organiserad brottslighet och informerade i det sammanhanget vid ett möte i Riga om olika dataskyddsfrågor förknippade med polisens verksamhet.

Slutsatser, bedömning av verksamhetsresultatet och behov av åtgärder (polis- och tullsamarbetet)

Sverige har varit operativ medlem i Schengen sedan mars 2001. Då började SIS-systemet användas i Sverige. Datainspektionen har inspekterat systemet under året och inspektioner kommer att göras forts löpande under år 2003. Det är för tidigt att nu se några effekter av verksamheten eller några behov av åtgärder.

När det gäller Europol så har det informationsregister som regleras i Europolkonventionen ännu inte inrättats. Först när konventionen kommer att tillämpas fullt ut kan effekterna av tillsynen bedömas.

I betänkandet *Behandling av personuppgifter i polisens verksamhet* (SOU 2001:92) föreslår Polisdatautredningen en ny polisdatalag som kan få betydelse för informationsutbytet med Europol.

Kostnaderna för medverkan i internationellt samarbete redovisas på sidan 34.

På grundval av vad som här har nämnts är den samlade bedömningen att målet för verksamhetsgrenen har uppnåtts. Enligt regleringsbrevet skall Datainspektionen säkerställa att individers rättigheter inte kränks vid registrering, utlämnande och användning av personuppgifter.

Medverkan i lagstiftningsarbete och remissverksamhet

Kommittéarbete

Företrädare för Datainspektionen har under året deltagit som experter i Offentlighets- och sekretesskommittén (Ju 1999:6), Utlänningsdatautredningen (UD 2001:05), Tullbrottsdatautredningen (Fi 2001:06), Kameraövervakningsutredningen (Ju 2001:09), Underrättsdatautredningen (Fö 2002:01), Personuppgiftslagsutredningen (Ju 2002:02) och Utredningen om uppföljningen inom läkemedelsområdet (S 2002:06).

Remisser

Arbetet med remisser har varit omfattande. Under år 2002 har 95 remissyttranden avgivits jämfört med 74 under 2001. Därtill kommer en stor mängd delningar, dvs. begäran om synpunkter på utkast till författningar, lagrådsremisser och propositioner.

* * *

Kostnaden för medverkan i lagstiftningsarbete och remissverksamhet har fördelats på de olika verksamhetsgrenarna och har uppgått till 5 376 tkr (5 089 tkr). Någon övrig verksamhet av detta slag finns därför inte att rapportera.

Information

Kostnaderna för den omfattande verksamheten med föreläsningar, seminarier och konferenser täcks med avgifter. Alla trycksaker kan hämtas gratis på nätet. De kan också beställas i tryckt form, i vissa fall mot en avgift. Kostnader och intäkter redovisas under respektive verksamhetsgren. Några övriga informations- och utbildningsinsatser finns därför inte att rapportera särskilt. Totala kostnader och intäkter redovisas i tabell nedan.

Information (tkr)	2002	2001	2000
Kostnader ¹	7 585	6 966	7 379
Intäkter	1 954	2 082	1 190
– konferensarvode	1 585	1 567	818
– föreläsningarvode	292	399	305
Försäljning, trycksaker	77	116	67

¹ Kostnader redovisas netto efter avdrag för intäkter.

Kostnader för medverkan i internationellt samarbete

Medverkan i internationellt samarbete har redovisats under respektive verksamhetsgren. Något övrigt internationellt samarbete har inte förekommit.

Det internationella arbetet har under de senaste åren ökat i omfattning och varit resurskrävande. Medverkan i EU:s gemensamma tillsyn ingår bland arbetsuppgifterna för ett tiotal av de anställda. Två av dessa arbetar på heltid med internationella frågor. De totala kostnaderna för det internationella samarbetet inom de olika verksamhetsgrenarna har uppgått till 4 901 tkr jämfört med 5 595 tkr år 2001. Beloppen avser till större delen personalkostnader. Något övrigt internationellt arbete finns inte att rapportera.

Datainspektionens utveckling till 24-timmarsmyndighet

Datainspektionen arbetar fortlöpande mot målet att bli en 24-timmarsmyndighet. Som ett led i det arbetet har en ny webbplats utarbetats under året. Statskontorets riktlinjer för hur en 24-timmarsmyndighet bör utformas har legat till grund för arbetet. Personal från informationsenheten har deltagit i utbildningar om 24-timmarsmyndigheten. Den nya webbplatsen som kommer att lanseras under våren 2003 skall även vara lättare att använda för personer med olika typer av handikapp.

Statskontorets riktlinjer anger en utvecklingstrappa med fyra steg.

1. Statisk, nedladdnings- och beställningsbar information; en passiv webbplats
2. Sökbar information, ifyllbara blanketter; en aktiv webbplats
3. Individinriktade tjänster, on-line blankettinlämning; en transaktionswebbplats
4. Sammanhängande och fullständiga flermyndighets-tjänster; en nätverkswebbplats.

Den nya webbplatsen kommer att uppfylla steg ett och två. Datainspektionen följer utvecklingen och strävar efter att kunna uppfylla steg tre.

www.datainspektionen.se är myndighetens främsta informationskanal. Nyhetsnotiser om intressanta beslut, rapporter, kurser, konferenser m.m. läggs kontinuerligt ut på webben. Frågor och svar om PuL, KuL och IkL publiceras fortlöpande. Alla skrifter och rapporter publiceras som pdf-filer. I en kunskapsbank finns äldre notiser, artiklar, lagar, föreskrifter, remissvar, trycksaker och rapporter som allt kan hämtas kostnadsfritt.

Det är möjligt att on-line anmäla sig som prenumerant på nyheter. När en nyhet läggs ut på webbplatsen får prenumeranten ett e-brev med en länk till

nyhetsnotisen eller den nya rapporten, som direkt kan skrivas ut. I en enkät som ligger ute kontinuerligt kan användarna on-line betygsätta webbplatsen och lämna synpunkter och önskemål.

Datainspektionens blanketter kan hämtas på webbplatsen och fyllas i direkt i datorn. Eftersom ansökningar, anmälningar osv. från enskilda och företag skall vara undertecknade, måste de därefter skrivas ut och sändas in med post. När ifyllda blanketter, anmälningar m.m. kommer att kunna sändas in on-line är beroende av när t.ex. digitala signaturer kan användas med full säkerhet och till rimliga kostnader.

Med e-post – direkt eller via webbplatsen – kan man skicka in frågor, klagomål m.m. till inspektionen. Utgångspunkten är att en förfrågan som kommer in till inspektionen med e-post besvaras med e-post. Under år 2002 besvarades ca 3 000 e-postfrågor.

Jämställdhet, etnisk mångfald och kompetensutveckling

Jämställdhetsarbetet dokumenteras i en årlig plan. Därvid görs jämförelser mellan män och kvinnors löner i olika befattningsgrupper.

Datainspektionens jämställdhetsarbete syftar till att inspektionen skall vara en arbetsplats där kvinnors och mäns lika rätt till arbete och goda arbetsförhållanden främjas och där alla har samma möjligheter till befordran och utveckling.

Det övergripande målet för jämställdhetsarbetet är att uppnå en jämn könsfördelning inom de olika personalkategorierna. När det gäller chefs- och stabsbefattningar är nivån relativt jämn. I kategorin assistenter finns bara kvinnor. På grund av liten personalrörlighet i den gruppen har det inte varit möjligt att öka andelen män. Bland handläggarna är andelen kvinnor för närvarande fortfarande något större.

Datainspektionen har också en plan för etnisk mång-

fald på arbetsplatsen. Målen är bl.a. att öka andelen personal med olika etnisk bakgrund och visa att nolltolerans gäller i fråga om etnisk diskriminering på arbetsplatsen.

Under första halvåret har utbildning i engelska pågått. Internseminarier har anordnats i dels föredragningsteknik, dels i IT-relaterad brottslighet.

En tvådagars utbildning i massmediekontakter har anordnats för samtliga anställda.

Vid en personalkonferens under hösten hade bl.a. externa föreläsare bjudits in för att lära ut konsten att hålla ett bra anförande.

I övrigt vidareutbildas personalen genom kurser och seminarier enligt vad som bedöms lämpligt för de anställda på respektive enhet.

Styrelsen

Datainspektionens styrelse har sammanträtt fem gånger under verksamhetsåret. Styrelsen har bestått av generaldirektören och åtta andra ledamöter. Inga ersättare.

Utbetald lön och ersättning till generaldirektören samt ersättning till ledamöterna uppgår till totalt 828 694 kr.

Ordförande

Generaldirektör **Ulf Widebäck**. Övriga uppdrag: Inga. Ersättning: 6 338. Lön: 786 931 kr.

Ledamöter

Politiskt sakkunnig **Marielle Andréasson Nakunzi**. Ersättning: Ingen. Övriga uppdrag: Ledamot av Rättshjälpsnämnden och Utlänningsnämnden.

Riksdagsledamot **Mats Berglind**. Ersättning: 5 400 kr. Övriga uppdrag: Inga.

F.d. riksdagsledamot **Margitta Edgren**. Ersättning: 3 600 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap samt styrelseledamot i Statens Personadressregisternämnd.

Verksamhetsledare **Ronny Korsberg**. Ersättning: 5 400 kr. Övriga uppdrag: Suppleant i Riksdagens revisorer.

Personalman **Ylva Lindahl**. Ersättning: Ingen. Övriga uppdrag: Inga

Kanslichef **Inger Lundgren**. Ersättning: 6 300 kr. Övriga uppdrag: Inga.

Informationsdirektör **Åke Rangborg**. Ersättning: 4 824 kr. Övriga uppdrag: Inga.

Riksdagsledamot **Inger René**. Ersättning: 4 500 kr. Övriga uppdrag: Inga.

Riksdagsledamot **Rigmor Stenmark**. Ersättning: 1 800 kr. Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Statens Nämnd för Internationella Adoptioner.

Riksdagsledamot **Majléne Westerlund Panke**. Ersättning: 3 600 kr. Övriga uppdrag: Ledamot i Statens Personadressregisternämnd, Högskolan i Halmstad, Exportkontrollrådet, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning, Verket för innovationssystemens programråd för Bio-Nano-IT och Stiftelsen Konung Gustaf V:s 80-årsfond.

Förordnandena för Ronny Korsberg och Inger Lundgren gick ut den 31 december 2002. Från och med den 1 januari 2003 har i stället förordnats Ylva Lindahl och Marielle Andréasson Nakunzi.

Övriga uppdrag som anges är enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag styrelseledamot i aktiebolag och styrelse- eller rådsledamot i statliga myndigheter. Inga framtida åtaganden finns för ledande befattningshavare eller styrelseledamöter.

Personalföreträdare

Från SACO: **Birgitta Åbjörnsson** (till och med den 24 oktober 2002)

Från Statstjänstemannaförbundet: **Birgitta Thormarker**

Årsredovisning

Styrelsen för Datainspektionen avger härmed årsredovisning för verksamhetsperioden 1 januari – 31 december 2002.

Redovisningsprinciper

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till dessa.

Fakturor understigande 5 tkr exklusive moms har inte bokförts som periodavgränsningsposter per den 31 december 2002. Motsvarande beloppsgräns per den 31 december 2001 var 5 tkr exklusive moms.

Värderingsprinciper för omsättningstillgångar. Fordringar har tagits upp med de belopp varmed de beräknas flyta in. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden.

Värderingsprinciper för anläggningstillgångar. Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr

och en beräknad ekonomisk livslängd på minst tre år. Avskrivning görs enligt approximativ metod med ett halvt års avskrivning från och med det halvår under vilket tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider. Immateriella tillgångar: tre till fem år. Maskiner och inredningsinventarier: tre till fem år. Datorer och kringutrustning: tre år.

Brytdag

Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret har gjorts till och med den 10 januari 2003 (den 10 januari 2002).

Ersättningar och andra förmåner

Arvoden till styrelseledamöter redovisas i avsnittet *Styrelsen* på sidan 36. Inga framtida åtaganden finns för ledande befattningshavare eller styrelseledamöter.

Resultat och ställning

Datainspektionens resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Stockholm den 12 februari 2003

Marielle Andréasson Nakunzi

Mats Berglind

Margitta Edgren

Ylva Lindahl

Åke Rangborg

Inger René

Rigmor Stenmark

Majléne Westerlund Panke

Ulf Widebäck

Resultaträkning

(belopp i tkr)

VERKSAMHETENS INTÄKTER

	2002	2001
Intäkter av anslag	32 734	29 493
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (Not 1)	1 964	2 088
Finansiella intäkter (Not 2)	48	120
Summa	34 746	31 701

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Kostnader för personal (Not 3)	-26 810	-23 841
Kostnader för lokaler	-4 759	-4 459
Övriga driftskostnader	-3 413	-3 497
Finansiella kostnader (Not 4)	-57	-59
Avskrivningar och nedskrivningar	-479	-543
Summa	-35 518	-32 399

VERKSAMHETSUTFALL

-772 -698

ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING (Not 5)

-772 -698

Balansräkning

(belopp i tkr)

TILLGÅNGAR	2002-12-31	2001-12-31
Immateriella anläggningstillgångar (Not 6)		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	238	357
Summa	238	357
Materiella anläggningstillgångar (Not 7)		
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	439	489
Summa	439	489
Fordringar		
Kundfordringar	451	50
Fordringar hos andra myndigheter (Not 8)	402	415
Övriga fordringar	11	18
Summa	864	483
Periodavgränsningsposter (Not 9)		
Förutbetalda kostnader	1 253	1 242
Övriga upplupna intäkter	331	84
Summa	1 584	1 326
Avräkning med statsverket (Not 10)		
Avräkning med statsverket	828	-- 2 585
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (Not 11)	75	2 642
Summa	75	2 642
SUMMA TILLGÅNGAR	4 028	2 712
KAPITAL OCH SKULDER		
Myndighetskapital		
Balanserad kapitalförändring (Not 12)	-2 047	-1 349
Kapitalförändring enl. resultaträkningen	-772	-698
Summa	-2 819	-2 047
Avsättningar för pensioner (Not 13)	556	
Skulder m.m.		
Lån i Riksgäldskontoret (Not 14)	630	767
Skulder till andra myndigheter (Not 15)	946	888
Leverantörsskulder	1 800	427
Övriga skulder	432	452
Summa	3 808	2 534
Periodavgränsningsposter (Not 16)		
Upplupna kostnader	2 414	2 225
Övriga förutbetalda intäkter	69	
Summa	2 483	2 225
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	4 028	2 712

Anslagsredovisning

(belopp i tkr)

REDOVISNING MOT ANSLAG

2002

Anslag 01:46:03 Ramanslag Datainspektionen

Ingående överföringsbelopp	2 461
Årets tilldelning enl. regleringsbrev (Not 17)	29 390
Totalt disponibelt belopp	31 851
Utgifter	- 32 803
Utgående överföringsbelopp	- 952

Finansieringsanalys

(belopp i tkr)

DRIFT	2002	2001
Kostnader (Not 18)	-35 039	-31 857
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	32 734	29 493
Intäkter av avgifter och ersättningar (Not 19)	1 954	2 082
Övriga intäkter	48	120
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	34 736	31 695
Ökning av kortfristiga fordringar (-)	-639	-205
Ökning av kortfristiga skulder (+)	1 652	533
Ökning i avsatt till pensioner (+)	556	
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT	1 266	166
INVESTERINGAR		
Investering i materiella tillgångar	-310	-210
Investering i immateriella tillgångar		-282
Summa investeringsutgifter	-310	-492
Finansiering av investeringar		
Lån från Riksgäldskontoret	301	485
- amorteringar	-438	-572
Försäljning av anläggningstillgångar	10	6
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	-127	-81
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	17	8
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR	-420	-565
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	846	-399

Likvida medel

(belopp i tkr)

	2002	2001
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	846	-399
Likvida medel vid årets början	57	456
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	-2 567	-1 799
Ökning av avräkning med statsverket	3 413	1 400
Summa förändring likvida medel	846	-399
Likvida medel vid årets slut	903	57

Noter

(belopp i tkr)

Resultaträkningen

NOT 1 INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	2002	2001
Intäkter av avgifter enl. avgiftsförordningen		
Utbildning och konferenser	1 585	1 567
Konsultuppdrag	292	399
Försäljning av publikationer m.m.	77	116
Summa intäkter av avgifter enl. avgiftsförordningen	1 954	2 082

Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	10	6
Summa intäkter	1 964	2 088

NOT 2 FINANSIELLA INTÄKTER

	2002	2001
Finansiella intäkter		
– Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	48	120
Summa	48	120

NOT 3 KOSTNADER FÖR PERSONAL

	2002	2001
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	14 966	13 485

NOT 4 FINANSIELLA KOSTNADER

	2002	2001
Finansiella kostnader		
– Ränta på lån i Riksgäldskontoret	33	59
– Ränta på räntekonto	7	0
– Övriga räntekostnader	17	0
Summa	57	59

NOT 5 ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING

	2002	2001
Periodiseringsdifferenser	-772	-698
Summa	-772	-698

Balansräkningen

NOT 6 ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR IMMATERIELLA

	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	593	311
Årets anskaffningar	0	282
Årets avskrivningar	-119	-116
Ingående ackumulerade avskrivningar	-236	-120
Utgående bokfört värde	238	357

NOT 7 ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR MATERIELLA

	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	2 937	2 946
Årets anskaffningar	310	211
Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	-28	-220
Årets avskrivningar	-360	-427
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 448	-2 241
Avyttrat/utrangerat, ackumulerade avskrivningar	28	220
Utgående bokfört värde	439	489

NOT 8 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER

	2002	2001
Fordran ingående mervärdesskatt	389	365
Kundfordringar (t.ex. försäljning publikationer)	13	32
– Div myndigheter	0	18
Summa	402	415

NOT 9 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

	2002	2001
Förutbetalda kostnader:		
– Förutbetalda hyreskostnader	1 141	1 109
– Övriga förutbetalda kostnader	112	133
Summa	1 253	1 242
Övriga upplupna intäkter:		
– Övriga upplupna intäkter	331	84
Summa	331	84

NOT 10 AVRÄKNING MED STATSVERKET	2002	2001
Ingående balans	-2 585	-3 986
Avräknat mot statsbudgeten:		
– Anslag	32 803	29 493
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
– Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-29 390	-28 092
Utgående balans	828	-2 585

NOT 11 BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET	2002	2001
Anslagsmedel	75	2 642
Summa behållning på räntekonto	75	2 642
varav kortsiktigt likviditetsbehov	75	2 200

Räntekontokredit	2 939	2 666
------------------	-------	-------

NOT 12 BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING	2002	2001
Periodiseringar	2 047	1 349
Summa	2 047	1 349

NOT 13 Avsättning till pensioner avser avtalspension till tidigare anställd.

NOT 14 LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET	2002	2001
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Beviljad låneram enl. regleringsbrev	1 500	2 000
Ingående balans	767	854
Under året nyupptagna lån	301	485
Årets amorteringar	-438	-572
Utgående balans	630	767

NOT 15 SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER	2002	2001
Sociala avgifter	399	414
Övriga skulder till andra myndigheter	547	474
Summa	946	888

NOT 16 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2002	2001
Upplupna kostnader		
– Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	1 678	1 645
– Upplupna löner inkl. sociala avgifter	42	-8
– Övriga upplupna kostnader	694	588
– Övriga förutbetalda intäkter	69	
Summa	2 483	2 225

Anslagsredovisning

NOT 17 ÅRETS TILLDELNING ENL. REGLERINGSBREV 2002	2002	2001
Ramanslag enl. regleringsbrev	29 390	26 664
Tillägsanslag enl. regeringsbeslut	0	1 428
Årets tilldelning enl. regleringsbrev	29 390	28 092

Finansieringsanalys

NOT 18 KOSTNADER	2002	2001
Kostnader enl. resultaträkningen	35 518	32 399
– Avskrivningar	-479	-543
Kostnader enl. finansieringsanalysen	35 039	31 856

NOT 19 INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	2002	2001
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enl. resultaträkningen	1 964	2 088
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enl. finansieringsanalysen	1 954	2 082
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	10	6
Summa	1 964	2 088

NOT 20 Överskridandet har uppstått främst p.g.a. oförutsedda kostnader i slutet av året, avseende premier till avtalspension.

Nyckeltal

(belopp i tkr)

	2002	2001	2000	1999	1998
Omsättning ¹	1 964	2 088	1 190	1 391	16 354
Totala kostnader	35 518	32 399	28 756	27 301	23 993
Kostnadstäckning %	E.T.	E.T.	E.T.	E.T.	72 ²
Antal anställda per den 31 december	40	43	37	42	40
Andel kvinnor/män %	63/37	63/37	70/30	64/36	65/35
Totala kostnader/anställd	888	753	777	650	600
Totalt antal avgjorda ärenden	2 062	2 263	2 318	2 697	5 652
Avgjorda ärenden/anställd	52	53	63	64	141
Totalt antal licensinnehavare	E.T.	E.T.	54 582	54 641	56 093
Balansomslutning	4 028	2 712	2 955	2 235	1 965

¹ Med omsättning avses åren 1997–1998 uppbördsintäkter samt övriga avgifter och ersättningar. Fr.o.m. 1999 avses enbart övriga ersättningar eftersom både licens- och tillståndavgifter upphörde i samband med personuppgiftslagens ikraftträdande.

² Täckningsgraden är beräknad för perioden 1 januari – 24 oktober 1998, vilket är den period då datalagen gällde.

Väsentliga uppgifter

(belopp i tkr)

	2002	2001	2000	1999	1998
Låneram					
Beviljad låneram	1 500	2 000	2 000	2 000	2 000
Utnyttjad låneram	630	767	854	876	757
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
Räntekontokrediter	2 939	2 666	3 031	3 031	2 386
Max utnyttjad under året	2 299	0	0	0	0
Räntor avseende räntekonto i Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	48	120	97	168	118
Räntekostnader	7	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Beräknat belopp enl. regleringsbrev	1 100	E.T.	E.T.	E.T.	23 365
Avgiftsintäkter som disponeras	1 954	2 082	1 190	1 381	1 641
Avgiftsintäkter som ej disponeras					14 713
Anslagskredit (Not 20)					
Beviljad anslagskredit	882	800	909	909	713
Utnyttjad anslagskredit	952	0	0	0	0
Anslag m.m.					
Anslagsparande	0	2 461	3 862	7 428	2 759
Framtida åtagande	0	587	0	0	0
Årsarbetskrafter och anställda m.m.					
Antalet årsarbetskrafter (st)	40	37	38	40	40
Medeltalet anställda (st)	43	40	39	41	41
Driftskostnad per årsarbetskraft	875	859	743	684	619
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-772	-698	-34	-44	-3 086
Balanserad kapitalförändring	-2 047	-1 349	-1 315	-1 271	1 815

Datainspektionen

Post: Box 8114, 104 20 Stockholm

Besök: Fleminggatan 14, plan 9, Stockholm

E-post: datainspektionen@datainspektionen.se

Webbplats: www.datainspektionen.se

Telefon: 08-657 61 00   Telefax: 08-652 86 52